

OP Gruppens
bolagsstyrningsrapport 2018

OP GRUPPENS BOLAGSSTYRNINGSRAPPORT 2018

Rapporten beskriver OP Gruppens bolagsstyrning. Kreditinstitut och värdepappersemitter ska enligt lagen lämna en bolagsstyrningsrapport. OP Gruppens emittenter (OP Företagsbanken Abp och OP-Bostadslånebanken Ab) upprättar egna bolagsstyrningsrapporter som till väsentliga delar följer OP Gruppens rapporter. OP Gruppens rapport gäller övriga kreditinstitut som hör till centralinstitutskoncernen än de emittenter som nämns ovan, till exempel OP Kundtjänster Ab och OP-Kortbolaget Abp. Andelsbankerna kommer att offentliggöra egna bolagsstyrningsrapporter.

Innehåll

OP Gruppens bolagsstyrningsrapport 2018.....	1
1 Förvaltning och ledning.....	3
2 Grupp- och koncernstruktur samt förvaltningsorgan.....	3
2.1 Gruppstruktur.....	3
2.2 Mångfald i förvaltningen.....	6
2.3 Förändringar i OP Gruppens struktur 2018.....	6
3 Centralinstitutets andelsstämma.....	7
3.1 Stämmans uppgifter och ärenden som behandlas på stämman.....	7
3.2 Hur stämman sammankallas och vem som kan delta vid stämman.....	7
3.3 Beslutsförfarandet vid stämman.....	8
3.4 Andelsstämman 2018.....	8
3.5 OP Gruppens nomineringskommitté.....	8
4 Förvaltningsrådet och dess utskott och kommittéer.....	8
OP Andelslags förvaltningsråd.....	8
4.1 Val av förvaltningsråd, dess sammansättning och mandattid.....	8
4.2 Förvaltningsrådets uppgifter.....	9
4.3 Förvaltningsrådets ordförande och vice ordförande (presidiet).....	10
4.4 Förvaltningsrådets mötesrutiner och beslutsförfarande.....	10
4.5 OP Andelslags förvaltningsrådsledamöter OP-förbundsvis 20.3.2018.....	11
4.6 Förvaltningsrådets verksamhet 2018.....	13
4.7 Förvaltningsrådets kommittéer.....	14
5 OP Gruppens chefdirektör och OP Andelslags verkställande direktör samt direktion.....	20
5.1 OP Gruppens chefdirektör.....	20
5.2 OP Andelslags verkställande direktör.....	20
5.3 OP Andelslags direktion.....	20
5.4 Direktionens utskott och kommittéer.....	30
5.5 Centralinstitutskoncernens ledningsgrupp.....	32
6 Ledningssystemet.....	32
6.1 Värden och de etiska anvisningarnas roll.....	32
6.2 OP Andelslags struktur och ledningssystem.....	32
6.3 Centralinstitutskoncernens ledningssystem och centralinstitutets dotterföretag.....	32
7 Intern och extern kontroll.....	35
7.1 Intern kontroll.....	35
7.2 Internrevisionen.....	36
7.3 Compliance.....	37
7.4 Riskhantering och kapitalutvärdering.....	38
7.5 Extern kontroll.....	40
8 Finansiell rapporteringsprocess.....	42
8.1 Den finansiella rapporteringens organisation.....	42
8.2 Oberoende bedömning av den finansiella rapporteringen.....	43
8.3 Den finansiella rapporteringen 2018.....	43

9	Ersättningar.....	44
9.1	OP Gruppens löner och ersättningar	44
9.2	Direktionens löner och naturaförmåner 2018	49
10	Insiderövervakning.....	50
10.1	Insiderregistrens och insiderförteckningarnas offentlighet och tillgänglighet	51
11	Informationsgivningspolicy.....	51
12	Företagsansvar.....	52
13	Uppdatering av principerna om bolagsstyrning.....	53

OP Gruppens bolagsstyrningsrapport (Corporate Governance Statement)

1 FÖRVALTNING OCH LEDNING

OP Gruppens bolagsstyrningsrapport (Corporate Governance Statement) har upprättats i enlighet med kreditinstitutslagen (kreditinstitutsdirektivet och tillsynsförordningen CRD4/CRR), 7 kap. 7 § i värdepappersmarknadslagen och tillämpliga delar av Finsk kod för bolagsstyrning (2015). Bolagsstyrningsrapporten ges ut separat från bolagets verksamhetsberättelse.

I rapporten ingår också vissa andra centrala förvaltningsområden om vilka aktuell information finns tillgänglig på OP:s internetsidor www.op.fi > OP Gruppen > Info om gruppen > Administration.

OP Andelslags direktion har 28.1.2019 behandlat den här bolagsstyrningsrapporten. Revisionskommittén vid OP Gruppens förvaltningsråd har också bedömt rapporten vid sitt sammanträde. OP Gruppens revisor KPMG Oy Ab har kontrollerat att gruppen har lämnat rapporten och att rapportens beskrivning av huvuddragen i systemen för intern kontroll och riskhantering i anslutning till den finansiella rapporteringsprocessen stämmer överens med bokslutet.

Den här rapporten samt OP Gruppens bokslut, verksamhetsberättelse, revisionsberättelse och årsrapport finns på OP:s internetsidor www.op.fi > OP Gruppen > Medier > Rapporter.

I beslutsfattandet och förvaltningen i OP Gruppen och dess centralinstitut OP Andelslag (centralinstitutet) iakttas gällande finsk lag och de normer som meddelats med stöd av den. OP Gruppens verksamhet styrs främst av lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker, lagen om andelsbanker och andra kreditinstitut i andelslagsform, kreditinstitutslagen, lagen om försäkringsbolag, lagen om investeringstjänster, lagen om andelslag och aktiebolagslagen.

OP Gruppens principer för bolagsstyrning iakttar tillämpliga delar av Finsk kod för bolagsstyrning som Värdepappersmarknadsföreningen rf antog i oktober 2015 – med beaktande av de kooperativa särdragen.

Dessutom följer OP Gruppen i sin verksamhet Principerna för god affärssed (Code of Business Ethics).

2 GRUPP- OCH KONCERNSTRUKTUR SAMT FÖRVALTNINGSORGAN

2.1 Gruppstruktur

2.1.1 OP Gruppen

OP Gruppen är en kooperativ solidariskt ansvarig finansgrupp som grundades 1902. Gruppen består av självständiga andelsbanker samt gruppens centralinstitut och dess dotterföretag. Grunden för OP Gruppens framgång är fast förankrad vid att främja ägarkundernas och samarbetspartnernas ekonomiska framgång, välfärd och trygghet. Att vara finländsk är en viktig del av gruppens identitet.

OP Gruppen består av 156 medlemsandelsbanker (läget 31.12.2018) och deras centralinstitut OP Andelslag jämte dotterföretag och närstående företag. Gruppens verksamhet baserar sig på Kooperation: att samarbeta och att dela framgången mellan alla. OP Gruppens

grunduppgift är att med sin starka kapitaltäckning och effektivitet skapa bestående ekonomisk framgång, trygghet och välfärd för ägarkunderna och omvärlden.

OP Gruppens affärsrörelse har indelats i tre segment, som till slutet av 2018 var Bankrörelse, Skadeförsäkring och Kapitalförvaltning. Strukturen med de nya rörelsesegmenten trädde i kraft 1.1.2019. De nya rörelsesegmenten är Bankrörelse för privatkunder och sme-företag, Bankrörelse för företag och institutioner samt Försäkringskunder.

OP Gruppen består av två delar:

1. en sammanslutning i enlighet med lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker
2. den övriga OP Gruppen.

OP Gruppens kreditinstitut ansvarar solidariskt för varandras skulder. ECB övervakar OP Gruppen gruppbaserat.

Sammanslutningen utgörs av sammanslutningens centralinstitut OP Andelslag, företagen i centralinstitutets finansiella företagsgrupp, medlemskreditinstituten i centralinstitutet och företagen i medlemskreditinstitutets finansiella företagsgrupper samt sådana kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag av vilkas röster de ovan nämnda företagen tillsammans innehar över hälften.

OP Gruppen består av sammanslutningen och sådana företag som inte ingår i sammanslutningen, men av vilkas röster företag som hör till sammanslutningen innehar över hälften. Omfattningen hos OP Gruppen skiljer sig från omfattningen hos sammanslutningen genom att OP Gruppen också omfattar andra företag än kreditinstitut, finansiella institut eller tjänsteföretag. De viktigaste av de här företagen är försäkringsbolagen, som tillsammans med sammanslutningen bildar ett finans- och försäkringskonglomerat. Dessutom hör Pohjola Hälsa Ab, som bedriver sjukhusverksamhet, till gruppen.

OP Gruppens och sammanslutningens juridiska struktur presenteras närmare i OP Gruppens bokslut. Sammanslutningen utgör inte en sådan koncern som avses i bokföringslagen och inte heller en sådan finansiell företagsgrupp som avses i kreditinstitutslagen. Centralinstitutet upprättar ett sådant konsoliderat bokslut för sammanslutningen som avses i 9 § i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker.

2.1.2 Andelsbankerna

Andelsbankerna är självständiga inlåningsbanker som bedriver lokal hushållsbanksrörelse. De erbjuder moderna och konkurrenskraftiga banktjänster till privat- och sme-företagskunder, till jord- och skogsbrukskunder samt till den offentliga sektorn. I huvudstadsregionen utövar Helsingforsnejdens Andelsbank motsvarande hushållsbanksrörelse. Helsingforsnejdens Andelsbank hör till centralinstitutskoncernen och dess förvaltningsmodell och förvaltningsstruktur avviker från andra andelsbanker.

Till företagsformen är andelsbankerna andelslag där grundvärdena för beslutsfattandet är principen en medlem en röst. I andelsbankerna utövas ägarkundernas beslutsfattande av fullmäktige eller andelsstämman, som består av ägarkunder och som väljer bankens förvaltningsråd. Förvaltningsrådet väljer bankens styrelse.

Beslutsfattandet i Andelsbanken

Centralinstitutets förvaltningsråd har fastställt principer för intern styrning för gruppen.

2.1.3 OP-förbunden

OP-förbunden är medlemsandelsbankernas regionala samarbetsorgan. Det finns sex (6) OP-förbund i Finland.

OP-förbundets möte för medlemsbankernas företrädare väljer en styrelse som företräder förbundet och handhar dess angelägenheter.

2.1.4 OP Andelslag och dess uppgifter

OP Gruppens centralinstitut är OP Andelslag, på finska OP Osuuskunta, på engelska OP Cooperative. Centralinstitutets hemvist är Helsingfors.

I centralinstitutet innehas medlemsandelsbankernas beslutanderätt av andelsstämman och förvaltningsrådet, som väljs av andelsstämman. De operativa besluten fattas av direktionen, som fungerar som styrelse, som väljs av förvaltningsrådet och som består av anställda direktörer. OP Andelslag är ett centralinstitut som ägs av dess medlemsbanker.

Medlemmar i centralinstitutet kan vara de kreditinstitut som avses i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker, vilkas stadgar eller bolagsordning har godkänts av centralinstitutet. Om antagning av medlemmar beslutar förvaltningsrådet.

Centralinstitutets uppgift är att som centralinstitut för sammanslutningen och som företaget i toppen av det finans- och försäkringskonglomerat som OP Gruppen bildar opartiskt främja och stöda utvecklingen och samarbetet hos sina medlemskreditinstitut, övriga företag som hör till OP Gruppen och gruppen som helhet. I det här syftet styr centralinstitutet gruppens centraliserade tjänster, utvecklar gruppens affärsrörelse, tar hand om gruppens strategiska styrning och intressebevakning samt de lednings- och tillsynsuppgifter som ankommer på centralinstitutet för sammanslutningen och företaget i toppen av finans- och försäkringskonglomeratet. Dessutom fungerar centralinstitutet som OP Gruppens strategiska ägarsammanslutning.

2.2 Mångfald i förvaltningen

Förvaltningsorganens sammansättning planeras på lång sikt. För att arbetet ska vara effektivt krävs att förvaltningsorganens expertis, kunskaper och erfarenheter är tillräckliga.

Vid beredningen av valet av ledamöter till förvaltningsorganen fästs uppmärksamhet vid det mervärde som varje person medför för sammansättningen av respektive förvaltningsorgan bl.a. så att mångfalden i förvaltningsrådet är tillräcklig och utvecklas. Mångfalden ska upprätthållas och utvecklas genom att säkerställa att de personer som väljs har mångsidiga kunskaper och erfarenheter, regional spridning samt att fördelningen enligt kön och åldersgrupper är tillräcklig i förvaltningsorganen.

Målet är att båda könen är företrädare i centralinstitutets förvaltningsråd samt i andelsbankernas förvaltningsråd och styrelser i förhållandet 60/40. För att nå målet strävas efter att på lång sikt säkerställa att, då det bland de personer som föreslås till förvaltningsorganen finns personer som till kunskaperna och erfarenheterna är jämnstarka, ska till kandidat nomineras den som företräder det kön som är i minoritet i förvaltningsorganet.

2.3 Förändringar i OP Gruppens struktur 2018

I OP Gruppens bokslut konsoliderades vid slutet av 2018 totalt 156 andelsbanker (167) och deras koncernbolag samt OP Andelslagskoncernen.

OP Försäkring Ab sålde hela aktiestocken i sitt baltiska dotterbolag Seesam Insurance AS jämte filialerna i Lettland och Litauen till Vienna Insurance Group (VIG). Parterna undertecknade köpbrevet 18.12.2017 och köpet verkställdes slutligen 31.8.2018.

OVY Ab, som tidigare varit OP Gruppens interna kreditförsäkringsbolag, fusionerades med OP Andelslag. Verkställandet av fusionen registrerades 31.7.2018.

Payment Highway Oy fusionerades med Checkout Finland Oy. Verkställandet av fusionen registrerades 31.8.2018.

Under 2018 minskade antalet andelsbanker genom fusioner av andelsbanker.

Leppävirran Osuuspankki och Suonenjoen Osuuspankki fusionerades med Pohjois-Savon Osuuspankki. Verkställandet av fusionen registrerades 28.2.2018.

Auran Osuuspankki, Marttilan Osuuspankki, Pöytyän Osuuspankki och Tarvasjoen Osuuspankki fusionerades med Paattisten Osuuspankki. I samband med fusionen ändrades

Paattisten Osuuspankkis firma till Auranmaan Osuuspankki. Verkställandet av fusionen registrerades 31.3.2018.

Haukivuoren Osuuspankki, Heinäveden Osuuspankki, Hirvensalmen Osuuspankki och Sulkavan Osuuspankki fusionerades med Suur-Savon Osuuspankki. Verkställandet av fusionen registrerades 31.3.2018.

Käylän Osuuspankki fusionerades med Kuusamon Osuuspankki. Verkställandet av fusionen registrerades 31.8.2018.

Mellilän Osuuspankki och Niinjoen Osuuspankki har 21.8.2018 godkänt en fusionsplan, enligt vilken Mellilän Osuuspankki fusioneras med Niinjoen Osuuspankki. I samband med fusionen ändras Niinjoen Osuuspankkis firma till Niinijokivarren Osuuspankki. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 28.2.2019.

Åbonejdens Andelsbank och Merimaskun Osuuspankki har 13.12.2018 godkänt en fusionsplan, enligt vilken Merimaskun Osuuspankki fusioneras med Åbonejdens Andelsbank. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 30.4.2019.

Järvi-Hämeen Osuuspankki och Kalkkisten Osuuspankki har 17.12.2018 godkänt en fusionsplan, enligt vilken Kalkkisten Osuuspankki fusioneras med Järvi-Hämeen Osuuspankki. Den planerade registreringstidpunkten för verkställandet av fusionen är 30.4.2019.

3 CENTRALINSTITUTETS ANDELSSTÄMMA

OP Andelslags högsta beslutande organ är andelsstämman.

3.1 Stämmans uppgifter och ärenden som behandlas på stämman

Vid den ordinarie andelsstämman behandlas de ärenden som nämns i 7 § i centralinstitutets stadgar. De är bland annat fastställande av resultaträkningen och balansräkningen samt koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen för föregående räkenskapsperiod samt val av ledamöter till förvaltningsrådet och en revisor. Andelsstämman godkänner också eventuella stadgeändringar.

3.2 Hur stämman sammankallas och vem som kan delta vid stämman

Ordinarie andelsstämma hålls årligen före utgången av maj (i praktiken i mars) på andelslagets hemort Helsingfors. Stämman sammankallas av förvaltningsrådet. Extra andelsstämma hålls då förvaltningsrådet anser att det finns skäl till det eller då en sådan stämma annars ska hållas enligt lag.

Vid stämman deltar representanterna för centralinstitutets medlemsbanker.

Andelsstämman sammankallas genom en kallelse som tidigast två månader och minst en vecka före den sista anmälningdagen delges medlemmarna skriftligt eller med datakommunikation.

3.3 Beslutsförfarandet vid stämman

Vid beräkningen av röstetalen på stämman ges en medlem på basis av insatserna lika många röster som det antal medlemsandelar i centralinstitutet som medlemmen har.

Medlemsandelsbanker med god kapitaltäckning får tilläggsröster i enlighet med centralinstitutets stadgar. Vid stämman får dock ingen medlem rösta med mer än två procent av det röstetal som är företrätt på stämman. En medlem har endast en röst vid andelsstämman, om medlemmen på grund av egna ekonomiska svårigheter på basis av andelslagets beslut har fått ekonomiskt stöd som uppfyller kriterierna i 8 § i centralinstitutets stadgar.

3.4 Andelsstämman 2018

OP Andelslags ordinarie andelsstämma hölls i Helsingfors 20.3.2018. Stämman fastställde bokslutet för 2017, fattade beslut om disposition av överskottet, beviljade de redovisnings-skyldiga ansvarsfrihet och förrättade nödvändiga personval. Dessutom beslöt stämman att ändra andelslagets stadgar samt om andelslagets gåvor.

3.5 OP Gruppens nomineringskommitté

Kommittés lagstadgade uppgift är att biträda förvaltningsrådet i ärenden som gäller nominering och val av förvaltningsrådsledamöter, i synnerhet när det är fråga om att:

- bedöma den samlade kompetens, kunskap, mångfald och erfarenhet som finns i förvaltningsrådet och utarbeta en beskrivning av de uppgifter som åläggs nya ledamöter och den kompetens som krävs samt att bedöma den förväntade tidsinsatsen och söka och bedöma kandidater för lediga platser i förvaltningsrådet,
- bedöma förvaltningsrådets sammansättning och arbete samt de enskilda förvaltningsrådsledamöternas arbete samt att
- främja mångfald i förvaltningsrådets sammansättning samt att könen är jämlikt representerade i förvaltningsrådet.

Om de övriga uppgifterna hos OP Gruppens nomineringskommitté föreskrivs i den arbetsordning för nomineringskommittén som förvaltningsrådet fastställt.

Ledamöterna i kommittén består av ordförande samt första och andra vice ordförande för varje OP-förbunds styrelse. Ordförande och vice ordförande för kommittén utses av förvaltningsrådet bland de kommittéledamöter som är ordförande för OP-förbund.

4 FÖRVALTNINGSRÅDET OCH DESS UTSKOTT OCH KOMMITTÉER

OP Andelslags förvaltningsråd

4.1 Val av förvaltningsråd, dess sammansättning och mandattid

Centralinstitutets förvaltningsråd består enligt stadgarna av minst 32 och högst 36 ledamöter som valts av andelsstämman. Av ledamöterna i förvaltningsrådet väljs 16 från OP-förbundens områden genom att 3 ledamöter väljs från vart och ett av Pohjois-Suomen OP-liitto, Pohjanmaa-Österbottens OP-förbund, Itä-Suomen OP-liitto och Länsi-Suomen-Syd-kustens OP-förbund samt 2 ledamöter från vart och ett av Sisä-Suomen OP-liitto och Etelä-Suomen OP-liitto. Dessutom väljs 16 ledamöter från OP-förbundens områden enligt en mandatfördelning mellan OP-förbunden som bestäms enligt förhållandet mellan det

totala antalet ägarkunder hos medlemsbankerna i respektive OP-förbund och OP Gruppens alla ägarkunder.

Av förvaltningsrådets ledamöter är minst 4 personer som inte är ledamöter i förvaltningsorgan, verkställande direktörer eller anställda vid företag som ingår i OP Gruppen.

Mandattiden för en förvaltningsrådsledamot är tre år. Mandattiden för ledamöter som valts enligt antalet ägarkunder upphör dock tidigare, om mandatfördelningen som beräknats enligt antalet ägarkunder i OP-förbunden ändras.

Till ledamot i förvaltningsrådet kan väljas en person som är känd som redbar och tillförlitlig, som på basis av yrkeserfarenhet kan förväntas ha förutsättningar för att effektivt delta i förvaltningsrådets arbete och som uppfyller de övriga krav som ställs i OP Gruppens interna anvisningar.

4.2 Förvaltningsrådets uppgifter

Förvaltningsrådet har till uppgift att fastställa OP Gruppens strategi och risktoleranser samt övriga strategiska mål och verksamhetslinjer samt övervaka den del av centralinstitutets förvaltning som direktionen och verkställande direktören ansvarar för och att centralinstitutets verksamhet handhas med sakkunskap och omsorg i överensstämmelse med lagen om andelslag, lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker, det övriga regelverket och myndighetskraven, centralinstitutets stadgar samt centralinstitutets och OP Gruppens intresse.

För att fullgöra sin lagstadgade övervakningsuppgift har förvaltningsrådet till uppgift att:

- följa upp hur OP Gruppens strategi verkställs och se till att övervakningen av hur OP Gruppens strategi och risktoleranser samt övriga strategiska linjedragningar och verksamhetsprinciper efterlevs är tillförlitlig
- se till att OP Gruppens interna kontrollsystem är tillförlitliga
- regelbundet utvärdera effektiviteten i OP Gruppens bolagsstyrning
- vidta nödvändiga åtgärder för att korrigera de brister som upptäcks genom förvaltningsrådets övervakning.

Till förvaltningsrådets lagstadgade uppgifter hör också att:

- för OP Gruppen godkänna verksamhetsprinciper som främjar mångfald i sammansättningen hos förvaltningsorganen, godkänna ett mål för jämlik representation för könen i förvaltningsorganen samt upprätta verksamhetsprinciper för hur målet ska nås och bibehållas
- besluta om de allmänna principerna för de ersättningssystem som tillämpas i OP Gruppen
- välja och entlediga chefdirektören, som är ordförande för direktionen, dennas ställföreträdare samt övriga ledamöter i direktionen samt besluta om deras löneförmåner och pensionsförmåner samt uppgiftsfördelning
- avge utlåtande till den ordinarie andelsstämman över bokslutet, koncernbokslutet och verksamhetsberättelsen,
- besluta om sammankallande av andelsstämma.

Om förvaltningsrådets övriga uppgifter föreskrivs i förvaltningsrådets arbetsordning.

4.3 Förvaltningsrådets ordförande och vice ordförande (presidiet)

Vid sitt första sammanträde efter en ordinarie andelsstämma väljer förvaltningsrådet inom sig en ordförande och två vice ordförande för tiden fram till slutet av följande ordinarie andelsstämma. Förvaltningsrådets ordförande och minst en vice ordförande ska vara en person som inte är verkställande direktör eller anställd vid ett företag som ingår i OP Gruppen.

Förvaltningsrådets ordförande och vice ordföranden bildar förvaltningsrådets presidium. Presidiet fungerar som ett diskussionsforum för direktionens ordförande och vice ordförande i strategiska frågor som ur OP Gruppens och centralinstitutets synvinkel är viktiga och av stor betydelse samt för OP Gruppens personalchefer i HR-frågor där direktionen är jävig.

4.4 Förvaltningsrådets mötesrutiner och beslutsförfarande

Förvaltningsrådet sammanträder på kallelse av ordföranden eller, om denna har förhinder, av vice ordföranden i regel 6–7 gånger per år. Förvaltningsrådet är beslutfört när över hälften av ledamöterna är närvarande. Ärenden som föredras för förvaltningsrådet bereds i förvaltningsrådets arbetsutskott eller i förvaltningsrådets övriga kommittéer.

Närvaro- och yttranderätt vid sammanträdena har också OP Andelslags direktionsledamöter, direktören för riskhanteringen, direktören för compliance, direktören för internrevisionen och övriga personer som rapporterar till chefdirektören samt fem separat utsedda representanter för de anställda eller deras eventuella ersättare.

Förvaltningsrådet har fastställt bland annat följande arbetsordningar och instruktioner:

- Förvaltningsrådets arbetsordning
- Arbetsordning för förvaltningsrådets presidium
- Arbetsordning för OP Gruppens nomineringskommitté
- Arbetsordning för förvaltningsrådets arbetsutskott
- Arbetsordning för förvaltningsrådets revisionskommitté
- Arbetsordning för förvaltningsrådets ersättningskommitté
- Arbetsordning för förvaltningsrådets riskhanteringskommitté
- Arbetsordning för nomineringskommittén för centralinstitutskoncernens ledning
- Direktionens arbetsordning
- Principer för intern styrning
- Principer för intern kontroll
- Risktagning och risktoleranssystemet
- Principer för upprättande av bokslut och principer för kapitaltäckningsanalys.

Dessutom fastställer förvaltningsrådet OP Gruppens verksamhetsprinciper.

4.5 OP Andelslags förvaltningsrådsledamöter OP-förbundsvis 20.3.2018

(mandattiden för ledamöter som valts på basis av kapitaltäckningen inom parentes)

Namn, födelseår och hemort	OP-förbund och mandattid	Ställning i OP Andelslags förvaltningsråd (antalet ledningsuppdrag inom parentes) *	Huvudsyssla, titel, utbildning	Bakgrund som förtroendevald i andelsbanken
Alho Timo, 1964, Villmanstrand	Etelä-Suomi, 2018–(2021)	Ledamot (4)	Verksamhetsledare, Lappeenranta teknillisen yliopiston tukisäätiö, ekonom, studentmerkonom	Styrelseordförande, Etelä-Karjalan Osuuspankki
Arvio Kalle, 1964, Siikajoki	Pohjois-Suomi, 2018–(2021)	Ledamot (3)	Verkställande direktör, Ruukin Osuuspankki. studentmerkonom, MBA, AFM, APV1	
Bäckman Tiina, 1959, Uleåborg	Annan ledamot (vald utan att iaktta regionprincipen) 2017–2020	Ledamot (2)	Rautaruukin Eläkesäätiö, styrelseordförande, VH	
Eklund Ola, 1952, Raseborg	Länsi-Suomi-Sydskusten, 2016–2019	Ledamot (3)	Verkställande direktör, Wintem-Agency Ab, ingenjör (högre YH)	Styrelseordförande, Andelsbanken Raseborg
Enberg Leif, 1954, Korsnäs	Pohjanmaa-Österbotten, 2016–2019	Ledamot (5)	Företagare, Oy Mapromec Ab, EM	Styrelseordförande, Korsnäs Andelsbank
Harju Anne, 1969, Salla	Pohjois-Suomi, 2018–(2021)	Ledamot (3)	Verkställande direktör, Sallan Osuuspankki, AFM	
Heinonen Jarna, 1965, S:t Karins	Länsi-Suomi-Sydskusten, 2018–(2021)	Ledamot (3)	Professor i företagande, Åbo handelshögskola, Åbo universitet, ED	Styrelseordförande, Åbonejdens Andelsbank
Hinkkanen Mervi, 1954, Kontiolahti	Itä-Suomi, 2017–2020	Ledamot (2)	Koordinator, Karelia Ammattikorkeakoulu, restonom YH, MBA	Styrelseordförande, Pohjois-Karjalan Osuuspankki
Hällfors Terttu, 1955, Ulvsby	Länsi-Suomi-Sydskusten, 2017–2020	Ledamot (2)	Hälsocentralläkare, hälsocentralen i Ulvsby, med.lic.	Styrelseordförande, Länsi-Suomen Osuuspankki
Jurmu Taija, 1976, Rovaniemi	Pohjois-Suomi, 2016–2019	Ledamot (4)	Advokat, Asianajotoimisto Jurmu, JM, advokatexamen, HHJ PJ	Vice ordförande för styrelsen, Pohjolan Osuuspankki
Kaakko Marja-Liisa, 1965, Kalajoki	Pohjanmaa-Österbotten, 2016–2019	Ledamot (2)	Lektor, yrkeshögskolan Centria, ekonom, EM	Vice ordförande för styrelsen, Kalajoen Osuuspankki

Kiander Jaakko, 1963, Helsingfors	Annan ledamot (vald utan att iaktta regionprincipen) 2018–2021	Ledamot (2)	Direktör, Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen, PD	
Kietäväinen Seppo, 1959, Juva	Itä-Suomi, 2018–2021	Ledamot (3)	Agrolog	Styrelseordförande, Suur-Savon Osuuspankki
Koivula Olli, 1955, Kitee	Itä-Suomi, 2018–(2021)	Ledamot (2)	Verkställande direktör, Kiteen Seudun Osuuspankki, EM, agrolog	
Korkonen Jaakko, 1966, Seinäjoki	Pohjanmaa-Österbotten, 2018–2021	Ledamot (2)	Lektor, Seinäjoen koulutuskuntayhtymä / Koulutuskeskus Sedu, ingenjör (högre YH), examen i undervisningsförvaltning	Styrelseordförande, Peräseinäjoen Osuuspankki
Kuosa-Kaartti Katja-Riina, 1973, Orimattila	Etelä-Suomi, 2018–(2021)	Ledamot (3)	CGR-revisor, Tilintarkastus Kuosa-Kaartti Oy, EM	Styrelseordförande, Orimattilan Osuuspankki
Kääriäinen Jukka, 1953, Idensalmi	Itä-Suomi, 2018–2021	Ledamot (2)	Planerare, Folkpensionsanstalten, PM	Förvaltningsrådets ordförande, Pohjois-Savon Osuuspankki
Laine Timo, 1959, Lahtis	Etelä-Suomi, 2017–2020	Ledamot (4)	Verkställande direktör, kommerseråd Päijät-Hämeen Osuuspankki, JK, VH, eMBA	
Luomala Juha, 1963, Valkeakoski	Sisä-Suomi, 2017–2020	Ledamot (3)	Verkställande direktör, Valkeakosken Osuuspankki, EM, AFM	
Metsä-Tokila Timo, 1968, Näändal	Länsi-Suomi-Sydkusten, 2018–(2021)	Ledamot (2)	Direktör, Egentliga Finlands NTM-central	Vice ordförande för styrelsen, Paattisten Osuuspankki
Myller Kyösti, 1957, Ilomants	Sisä-Suomi, 2018–(2021)	Ledamot (2)	Verkställande direktör, Jämsän Seudun Osuuspankki, merkonom, MBA	
Mäkelä Anssi, 1961, Urjala	Sisä-Suomi, 2018–(2021)	Ledamot (2)	Senior Manager, Valmet Technologies Oy, DI	Styrelseordförande, Urjalan Osuuspankki
Nevalainen Leo-Petteri, 1974, Savitaipale	Etelä-Suomi, 2018–2021	Ledamot (2)	Verkställande direktör, Savitaipaleen Osuuspankki, JM, VH	
Nieminen Juha-Pekka, 1955, Nystad	Länsi-Suomi-Sydkusten, 2018–2021	Ledamot (2)	Verkställande direktör, OP Lounaisrannikko, ekonom, eMBA	
Nikola Annukka, 1960, Kyrkslätt	Etelä-Suomi, 2018–(2021)	Ledamot (4)	Administrationsdirektör, Konehuone Oy, EM, ekonom	Förvaltningsrådets ordförande, Västra Nylands Andelsbank
Niskanen Yrjö, 1957, Rantasalmi	Itä-Suomi, 2018–(2021)	Ledamot (2)	AFD	Vice ordförande för styrelsen, OP Rantasalmi, Styrelseledamot, Suur-Savon OP-liitto
Näsi Olli, 1963, Vittis	Länsi-Suomi-Sydkusten, 2018–(2021)	Ledamot (3)	Verkställande direktör, Satakunnan Osuuspankki, JK, VH, eMBA	

Palomäki Riitta, 1957, Helsingfors	Annan ledamot (vald utan att iaktta region- principen) 2017–2020	Ledamot (2)	EM	
Pehkonen Jaakko, 1960, Jyväskylä	Sisä-Suomi, 2017–2020	Förvaltningsrå- dets ordförande (5)	Professor i nationaleko- nomi, Jyväskylä universi- tet, ED	Styrelseordförande, Keski- Suomen Osuuspankki
Sahlström Petri, 1971, Uleåborg	Pohjois-Suomi, 2016–2019	Ledamot (3)	Dekan (Uleåborgs univer- sitet, handelshögskolan vid Uleåborgs universitet), ED	Vice ordförande för styrel- sen, Oulun Osuuspankki
Sotarauta Markku, 1963, Ylöjärvi	Sisä-Suomi, 2018–(2021)	Ledamot (2)	Professor, Tammerfors universitet, AVD	Vice ordförande för styrel- sen, OP Tampere
Suhonen Timo, 1959, Nivala	Pohjanmaa-Ös- terbotten, 2018–(2021)	Ledamot (2)	Verkställande direktör, Suomenselän Osuus- pankki, EM, eMBA, AFM	
Tarkkanen Olli, 1962, Seinäjoki	Pohjanmaa-Ös- terbotten, 2018–(2021)	Andra vice ordfö- rande för förvalt- ningsrådet (4)	Verkställande direktör, Etelä-Pohjanmaan Osuus-pankki, JK, VH, eMBA	
Väisänen Mervi, 1963, Sotkamo	Pohjois-Suomi, 2016–2019	Första vice ordfö- rande för förvalt- ningsrådet (7)	Lektor i marknadsföring, Kajaanin ammattikorkea- koulu, EM, ekonom	Vice ordförande för styrel- sen, Kainuun Osuuspankki
Väänänen Ari, 1973, Maaninka	Itä-Suomi, 2018–(2021)	Ledamot (3)	Verkställande direktör, Maaningan Osuuspankki, JK, VH	
Ylimartimo Arto, 1959, Oulunsalo	Annan ledamot (vald utan att iaktta region- principen) 2017–2020	Ledamot (2)	Styrelseordförande, Asylum Oy EM, CGR	

4.6 Förvaltningsrådets verksamhet 2018

Förvaltningsrådet sammanträdde sju gånger under året. Ordförande för förvaltningsrådet var Jaakko Pehkonen och vice ordföranden Mervi Väisänen och Olli Tarkkanen. De övriga ledamöterna i förvaltningsrådet beskrivs på sidan 11–13. Ledamöternas genomsnittliga deltagandeprocent var 95.

Under 2018 behandlade och fattade förvaltningsrådet beslut om bland annat:

- OP Gruppens bokslut 2017
- Förtydligandet av strategin OP 2016
- Utvecklingen av centralinstitutets förvaltningsstruktur
- Tillsättandet av en framtidsarbetsgrupp
- Uppdateringen av hälso- och välbefinnanderörelsens strategi
- Ibruktagningen av varumärket Pohjola i skadeförsäkringsrörelsen
- OP Gruppens årsplanering 2019
- Uppdateringar av verksamhetsprinciper på grupplanet
- Godkännandet av återhämtningsplanen

- Valet av nya direktionsledamöter, direktör för riskhanteringen och en Group Compliance Officer.

4.7 Förvaltningsrådets kommittéer

Förvaltningsrådet valde för ett år i taget inom sig vid det konstituerande mötet våren 2018 fem kommittéer: arbetsutskottet, revisionskommittén, ersättningskommittén och riskhanteringskommittén samt nomineringskommittén för centralinstitutskoncernens ledning. Dessutom jämställs presidiet med kommittéerna. Kommittéerna är organ som fungerar som stöd för förvaltningsrådet och de har i regel ingen självständig beslutanderätt.

Förvaltningsrådet utser också inom sig ledamöterna i de kommittéer som rapporterar till förvaltningsrådet samt ordföranden och vice ordföranden för revisionskommittén och riskhanteringskommittén samt fastställer kommittéernas arbetsordning. Förvaltningsrådet väljer ordförande och vice ordförande för OP Gruppens nomineringskommitté årligen före slutet av juni.

4.7.1 Arbetsutskottet

Ledamöterna i förvaltningsrådets arbetsutskott består av förvaltningsrådets ordförande, som är ordförande för utskottet, vice ordförandena, revisionskommitténs ordförande och riskhanteringskommitténs ordförande samt minst fem övriga ledamöter.

Högst tre ledamöter i kommittén kan vara verkställande direktörer vid medlemsbanker och minst tre ledamöter ska vara personer som inte är ledamöter i förvaltningsorgan, verkställande direktörer eller anställda vid ett annat företag som ingår i OP Gruppen.

Arbetsutskottet utför den övervakning som avses i 13 § i OP Andelslags stadgar. Förvaltningsrådet kan i utskottets arbetsordning tilldela utskottet ytterligare uppgifter.

Arbetsutskottet sammanträder på kallelse av ordföranden mins 8 gånger per år. Centralinstitutets direktion bereder ärendena som behandlas vid sammanträdena.

Ledamöterna i arbetsutskottet är:

Namn och födelseår	Roll	Utbildning	Huvudsyssla, titel
Jaakko Pehkonen, 1960	Ordförande	ED	Professor i nationalekonomi, Jyväskylä universitet
Mervi Väisänen, 1963	Vice ordförande	EM, ekonom	Lektor i marknadsföring, Kajaanin ammatikorkeakoulu
Olli Tarkkanen, 1962	Ledamot	JK, VH, eMBA	Verkställande direktör, Etelä-Pohjanmaan Osuuspankki
Kalle Arvio, 1964	Ledamot	Studentmerkonom, MBA, AFF, APV1	Verkställande direktör, Ruukin Osuuspankki
Bäckman Tiina, 1959	Ledamot	VH	Rautaruukin Eläkesäätiö, styrelseordförande
Leif Enberg, 1954	Ledamot	EM	Företagare, Oy Mapromec Ab
Jarna Heinonen, 1965	Ledamot	ED	Professor i företagande, Åbo handelshögskola, Åbo universitet
Timo Laine, 1959	Ledamot	JK, VH, eMBA	Verkställande direktör, kommerseråd, Päijät-Hämeen Osuuspankki
Riitta Palomäki, 1957	Ledamot	EM	

Arto Ylimartimo, 1959

Ledamot

EM, CGR

Styrelseordförande, Asylum Oy

4.7.1.1 Arbetsutskottets verksamhet 2018

Arbetsutskottet sammanträdde sju gånger under året. Ledamöternas genomsnittliga deltagandeprocent var 100.

I arbetsutskottets sammanträden deltog utöver utskottets ledamöter direktionens ordförande och vice ordförande och som sekreterare fungerade förvaltningsrådets sekreterare.

Arbetsutskottet har vid sammanträdena berett ärenden som tas upp på förvaltningsrådets sammanträden samt gått igenom andra centrala beredningsärenden som gäller gruppen.

4.7.2 Revisionskommittén

Förvaltningsrådet väljer vid sitt konstituerande möte inom sig för ett år i taget till revisionskommittén 4 ledamöter, och utser bland dem en ordförande och en vice ordförande, samt som permanenta expertledamöter för tre år i taget eller till slutet av förvaltningsrådets mandattid 3 verkställande direktörer för andelsbanker. Den som är ledamot av revisionskommittén får inte i arbets- eller tjänsteförhållande delta i den dagliga ledningen av ett sådant kreditinstitut som omfattas av kommitténs uppdrag. Av ledamöterna i kommittén ska minst en ledamot som har tillräckliga kunskaper i redovisning eller revision vara en OP Gruppen utomstående företrädare.

Revisionskommittén ska ha tillräckliga kunskaper i redovisning, bokföring, ekonomisk rapportering och bokslutspraxis samt internrevision. Revisionskommitténs ordförande ska ha specialkunskaper (special knowledge and experience) inom tillämpning av bokslutsprinciper och interna kontrollprocesser.

Revisionskommitténs uppgift är att biträda förvaltningsrådet med att säkerställa att centralinstitutskoncernen och OP Gruppen har ett adekvat och fungerande system för intern kontroll som täcker hela verksamheten samt att se till att tillsynen över centralinstitutskoncernens och OP Gruppens bokföring och medelsförvaltning är ordnad på ett ändamålsenligt sätt.

Kommittén har också till uppgift att kontrollera att centralinstitutskoncernens och OP Gruppens verksamhet och interna kontroll är organiserad så som lagen, föreskrifterna och ett gott bolagsstyrningssystem förutsätter samt att övervaka verksamheten hos internrevisionen.

Revisionskommittén bistår också för sin del förvaltningsrådet med att säkerställa att centralinstitutskoncernen administreras sakkunnigt och omsorgsfullt på ett sätt som främjar OP Gruppens konkurrenskraft och framgång.

Dessutom ska revisionskommittén bland annat:

- bereda gruppens bokslutsprinciper och principer för kapitaltäckningsanalys för fastställande av förvaltningsrådet
- för sin del övervaka den finansiella rapporteringen
- för sin del övervaka att lagar, föreskrifter och andra bestämmelser efterlevs
- övervaka att god affärssed iakttas
- övervaka internrevisionens verksamhet och effektivitet

- bedöma den interna kontrollens och riskhanteringsens täckning och funktion samt effektivitet särskilt med tanke på rapporteringen av den finansiella ställningen
- för sin del behandla frågor i anslutning till myndigheternas tillsyn
- behandla och bedöma frågor som ansluter sig till revisionen och revisorerna.

Revisionskommittén sammanträder minst sex gånger per år.

Ledamöterna i revisionskommittén är:

Namn och födelseår	Roll	Utbildning	Huvudsyssla, titel
Riitta Palomäki, 1957	Ordförande	EM	
Katja Kuosa-Kaartti 1973	Vice ordförande	EM	CGR-revisor, Tilintarkastus Kuosa-Kaartti Oy
Jaakko Kiander, 1963	Ledamot	PD	Direktör, Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen
Anssi Mäkelä, 1961	Ledamot	DI	Senior Manager, Valmet Technologies Ab,
Anne Harju, 1969	Expertledamot (2017–2018)	AFM	Verkställande direktör, Sallan Osuuspankki
Timo Suhonen, 1959	Expertledamot (2018)	EM, eMBA, AFM	Verkställande direktör, Suomenselän Osuuspankki
Ari Väänänen, 1973	Expertledamot (2016–2018)	JK, VH	Verkställande direktör, Maaningan Osuuspankki

4.7.2.1 Revisionskommitténs verksamhet 2018

Revisionskommittén sammanträdde sex gånger under året och dessutom en gång tillsammans med riskhanteringskommittén. Ledamöternas genomsnittliga deltagandeprocent var 100.

Utöver ledamöterna och expertledamöterna har också företrädare för revisorerna samt den direktionsledamot som ansvarar för ekonomin och revisionsdirektören deltagit i sammanträdena.

4.7.3 Ersättningskommittén

Ersättningskommittén består av förvaltningsrådets ordförande, vice ordförande som är första ställföreträdare för ordförande samt högst tre övriga ledamöter som förvaltningsrådet årligen utser. Som ledamot i kommittén kan vara en person som hör till förvaltningsrådet och som inte står i arbets- eller tjänsteförhållande till ett företag som hör till OP Gruppen.

Ersättningskommitténs uppgift är att bland annat styra och övervaka utvecklingen av ledningens och de anställdas löner och ersättningar i OP Gruppen, bedöma hur ersättningssystemen fungerar för att se till att ersättningarna följer gruppens värden, strategi, mål, riskpolicyer och kontrollsystem samt bedöma ersättningssystemens incitament och andra effekter på hanteringen av risker, kapital och likviditet. Dessutom fastställer kommittén bland annat mätarna för OP Gruppens personalfond och utfallet för mätarna samt fastställer vilka personer som omfattas av OP Gruppens långfristiga ersättningssystem för ledningen och fastställer beloppet för den intjänade ersättningen.

Dessutom ska ersättningskommittén bland annat:

- för förvaltningsrådet bereda förslag om principerna för ersättningar i OP Gruppen, lönepolicyn och de långfristiga ersättningssystemen i OP Gruppen samt de allmänna villkoren för ersättningssystemen
- fastställa praxis för OP Gruppens avlöning och ersättningar i enlighet med de ersättningsprinciper och den lönepolicy som förvaltningsrådet har beslutat om
- regelbundet följa upp och övervaka att OP Gruppens principer för ersättningar och lönepolicyn realiseras samt att bestämmelserna och föreskrifterna om ersättningssystemen efterlevs i hela OP Gruppen
- ge en helhetsbedömning på OP Gruppplanet om hur förutsättningarna för ersättningarna uppfylls beträffande konsolideringsgruppens totala resultat och dess utveckling, kapitalbasens tillräcklighet, kreditvärdigheten både beträffande ekonomiska och andra faktorer i första hand före utbetalningen av ersättningarna respektive år samt utbetalningen av uppskjutna poster
- fastställa struktur- och andra förändringar som gäller utvecklingen av ersättningarna
- årligen fastställa grunderna för OP Gruppens lönetabell och bedömning av tjänsters svårighetskategori
- fastställa risktagningsuppgifter vilkas innehavare med sin verksamhet kan påverka gruppens, företagets eller andelsbankens riskposition
- övervaka att bestämmelserna och föreskrifterna för ersättningar och ersättningssystem efterlevs i hela OP Gruppen
- övervaka avlöning och ersättningar för personer som i OP Gruppen ansvarar för riskhanteringen, compliance och tillsynsfunktioner som är oberoende av affärsrörelserna
- årligen fastställa en rekommendation om ledningens löner
- årligen fastställa de kortfristiga ersättningssystemen för andelsbankernas ledning och personal
- fastställa en rekommendation om OP-Fastighetscentralernas löner och ersättningar.

Ersättningskommittén sammanträder på kallelse av ordföranden 5–8 gånger per år.

Ledamöterna i ersättningskommittén är:

Namn och födelseår	Roll	Utbildning	Huvudsyssla, titel
Jaakko Pehkonen, 1960	Ordförande	ED	Professor i nationalekonomi, Jyväskylä universitet
Mervi Väisänen, 1963	Vice ordförande	EM	Lektor i marknadsföring, Kajaanin ammattikorkeakoulu
Taija Jurmu, 1976	Ledamot	JM, advokatexamen, HHJ PJ	Advokat, Asianajotoimisto Jurmu
Seppo Kietäväinen, 1959	Ledamot	Agrolog	
Annukka Nikola, 1960	Ledamot	EM, ekonom	Administrationsdirektör, Konehuone Oy

4.7.3.1 Ersättningskommitténs verksamhet 2018

Ersättningskommittén sammanträdde nio gånger under året. Ledamöternas genomsnittliga deltagandeprocent var 100.

Kommittén bestod av förvaltningsrådets ordförande, vice ordförande som är första ställföreträdare för ordförande samt Taija Jurmu, Annukka Nikola och Seppo Kietäväinen. I kommitténs sammanträden deltog utöver kommitténs ledamöter också OP Gruppens personaldirektör och chefdirektör.

4.7.4 Riskhanteringskommittén

Förvaltningsrådet väljer för ett år i taget inom sig till riskhanteringskommittén fyra ledamöter med tillräckliga kunskaper om kreditinstituts och OP Gruppens risktagningsförmåga och riskprinciperna i gruppens strategi, och utser bland dem en ordförande och en vice ordförande, samt till permanenta expertledamöter 3 verkställande direktörer för andelsbanker som förvaltningsrådet inom sig utser separat. Minst en ledamot i kommittén ska vara en OP Gruppen utomstående företrädare.

Riskhanteringskommittén ska biträda förvaltningsrådet i frågor som gäller centralinstitutskoncernens och gruppens risktagning och riskhantering samt i den riskbaserade övervakningen av att den verkställande ledningen iakttar en risktagning som är förenlig med gruppstrategin och de risklimiter som förvaltningsrådet fastställt.

Riskhanteringskommittén bistår förvaltningsrådet med att säkerställa att riskhanteringsystemet är adekvat och att man inte tar så stora risker i verksamheten att det äventyrar kontinuiteten i verksamheten, kapitaltäckningen, likviditeten eller genomföringen av strategin.

Kommittén ska bedöma huruvida de avgifter som centralinstitutet och dess koncern tar ut för tjänster som binder kapital motsvarar deras affärsmodell och principerna för risker i strategin samt om det visar sig att så inte är fallet, bereda en plan för att korrigera läget. Kommittén ska biträda förvaltningsrådets ersättningskommitté med att upprätta sunda ersättningssystem.

Riskhanteringskommittén verkställer sin uppgift bland annat genom att:

- För fastställande av förvaltningsrådet bereda dokumentet om gruppens risktagnings- och risktoleranssystem, inklusive gruppens risktoleranser, principerna för det ledningssystem som det solidariska ansvaret förutsätter, utlåtanden om tillräckligheten hos kapitalet och likviditeten samt uppdateringar av återhämtningsplanen.
- Övervaka att riskpolicyn följer gruppstrategin och risktoleranserna: kvaliteten på gruppens och dess företags kapital, resultatutvecklingen, riskpositionen samt att riskpolicyn, risktoleranserna och kontrollgränserna följs.
- Bedöma tillräckligheten hos gruppens risktoleranssystem, gruppens riskposition på basis av riskanalyser samt på basis av olika rapporter bedöma kvaliteten och tillräckligheten hos gruppens riskhantering och kapitalutvärdering.
- Följa upp utvecklingen av andelsbankernas riskklasser, verksamheten hos det organ som bereder balans- och riskhanteringsärenden för direktionen, riskbedömningar av tillsynsmyndigheter samt utvecklingen av regleringen i anslutning till gruppens verksamhet ur riskhanteringssynpunkt.

Riskhanteringskommittén sammanträder minst sex gånger per år.

Ledamöterna i riskhanteringskommittén är:

Namn och födelseår	Roll	Utbildning	Huvudsyssla, titel
Arto Ylimartimo, 1959	Ordförande	EM, CGR	Styrelseordförande, Asylum Oy
Ola Eklund, 1952	Vice ordförande	Ingenjör (högre YH)	Verkställande direktör, Wintem-Agency Ab
Tiina Bäckman, 1959	Ledamot	VH	Rautaruukin Eläkesäätiö, styrelseordförande
Petri Sahlström, 1971	Ledamot	ED	Dekan, Uleåborgs universitet, handelshögskolan vid Uleåborgs universitet

Juha Luomala, 1963	Expertledamot (2017–2020)	EM, AFM	Verkställande direktör, Valkeakosken Osuuspankki
Leo-Petteri Nevalainen, 1974	Expertledamot (2018–2021)	JM, VH	Verkställande direktör, Savitaipaleen Osuuspankki
Olli Näsi, 1963	Expertledamot (2018–2021)	JK, VH, eMBA	Verkställande direktör, Satakunnan Osuuspankki

4.7.4.1 Riskhanteringskommitténs verksamhet 2018

Riskhanteringskommittén sammanträdde sex gånger under året och dessutom en gång tillsammans med revisionskommittén. Ledamöternas genomsnittliga deltagandeprocent var 96.

I kommitténs sammanträden har under året utöver ledamöterna och sekreteraren deltagit den ledamot i direktionen som ansvarar för riskhanteringen och den ledamot i direktionen som ansvarar för ekonomin.

4.7.5 Nomineringskommittén för Centralinstitutskoncernens ledning

Nomineringskommittén för centralinstitutskoncernens ledning består av förvaltningsrådets ordförande, första vice ordförande och minst en annan förvaltningsrådsledamot.

Nomineringskommittén bereder för förvaltningsrådet förslag till ledamöter i centralinstitutets direktion, direktör för internrevisionen, direktör för compliance, till befattningsbeskrivningar för dem samt justeringar i beskrivningarna, till anställningsvillkor samt förslag till att upphäva uppgifter. Kommittén utser enligt den s.k. principen 'en över' övriga än ovan nämnda personer som rapporterar direkt till chefdirektören.

Nomineringskommitténs lagstadgade uppgift är att biträda förvaltningsrådet, särskilt att

- bedöma den samlade kompetensen, kunskapen, erfarenheten, mångfalden och tidsinsatsen i direktionen, utarbeta en beskrivning av de uppgifter som åläggs nya ledamöter och den kompetens som krävs samt bedöma de enskilda ledamöternas arbete
- främja mångfald i direktionens sammansättning samt att könen är jämlikt representerade i direktionen.

Om nomineringskommitténs övriga uppgifter föreskrivs i kommitténs arbetsordning.

Ledamöterna i nomineringskommittén för centralinstitutskoncernens ledning är:

Namn och födelseår	Roll	Utbildning	Huvudsyssla, titel
Jaakko Pehkonen, 1960	Ordförande	ED	Professor i nationalekonomi, Jyväskylän universitet
Mervi Välsänen, 1963	Vice ordförande	EM	Lektor i marknadsföring, Kajaanin ammattikorkeakoulu
Taija Jurmu, 1976	Ledamot	JM, advokatexamen, HHJ PJ	Advokat, Asianajotoimisto Jurmu
Annikka Nikola, 1960	Ledamot	EM, ekonom	Administrationsdirektör, Konehuone Oy

4.7.5.1. Verksamheten hos nomineringskommittén för centralinstitutskoncernens ledning 2018

Nomineringskommittén sammanträdde sju gånger under 2018. Ledamöternas deltagandeprocent var 94.

5 OP GRUPPENS CHEFDIREKTÖR OCH OP ANDELSLAGS VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR SAMT DIREKTION

5.1 OP Gruppens chefdirektör

Ordföranden för centralinstitutets direktion (chefdirektören) har som uppgift att leda OP Gruppen, centralinstitutet samt centralinstitutskoncernen och svara för deras strategiska ledning i enlighet med det av förvaltningsrådet fastställda strategiska målet, svara för gruppgemenskapen samt leda och utveckla direktionsarbetet. Chefdirektörens uppgift är också att leda ordet vid direktionssammanträdena samt se till att direktionsverksamheten är effektiv och att direktionen ombesörjer alla uppgifter som hör till direktionen.

Förvaltningsrådet utser chefdirektören och beslutar om chefdirektörens anställningsvillkor.

Chefdirektörens främsta ansvarsområden fastställs i en befattningsbeskrivning som förvaltningsrådet godkänner separat.

OP Gruppens chefdirektör var till 31.1.2018 ekonomie magister, bergsrådet Reijo Karhinen. Juris kandidat, MBA Tony Vepsäläinen var tillfällig chefdirektör och ordförande för OP Andelslags direktion under perioden 1.2–28.2.2018.

Juris magister, MBA, teknologie doktor Timo Ritakallio tillträdde 1.3.2018 som chefdirektör för OP Gruppen och ordförande för OP Andelslags direktion.

5.2 OP Andelslags verkställande direktör

Verkställande direktören har till uppgift att företräda centralinstitutet i enlighet med lagen om andelslag samt att sköta centralinstitutets löpande förvaltning i enlighet med direktions anvisningar, verkställa direktions beslut till den del som de inte enligt den arbetsfördelning som fastställts för direktionsledamöterna ingår i någon direktionsledamots uppgifter.

OP Gruppens chefdirektör var också verkställande direktör för OP Andelslag fram till stadgeändringen om att skilja åt rollerna. Stadgeändringen godkändes vid centralinstitutets ordinarie andelsstämma 20.3.2018.

Ekonomidirektör Harri Luhtala var tf. verkställande direktör för OP Andelslag under perioden 1.4–31.10.2018 och ekonomidirektör Vesa Aho verkställande direktör från 1.11.2018.

5.3 OP Andelslags direktion

5.3.1 Val av direktion, dess sammansättning och mandattid

Centralinstitutet har en direktion som utgör dess styrelse. Direktionen består av chefdirektören, som är ordförande, av chefdirektörens ställföreträdare, som fungerar som vice ordförande för direktionen, samt, enligt vad som förvaltningsrådet beslutar, av minst fyra och högst nio övriga ledamöter.

Mandattiden för direktionsledamöterna, som väljs av förvaltningsrådet, fortsätter tills vidare, dock högst till pensionsåldern enligt pensionssystemet. Mandattiden kan upphöra innan dess, om ifrågavarande person anhåller om avsked eller entledigas.

En direktionsledamot ska ha den kompetens och kunskap som behövs för att sköta sitt uppdrag. Ordförande för direktionen ska ha minst 10 års och övriga direktionsledamöter minst 5 års erfarenhet av uppgifter inom den högre ledningen inom sitt ansvarsområde eller den övriga affärsverksamhet som gruppen bedriver.

OP Gruppens direktionsledamöter 2018:

Timo Ritakallio, f. 1962 (i direktionen från 1.3.2018)

Chefdirektör

Ordförande

I direktionen sedan 2018

Juris magister, MBA, teknologie doktor

Tidigare central arbetserfarenhet:

Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen: verkställande direktör 2015–2018

Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen, vice verkställande direktör 2008–2014

Pohjola Bank Abp: vice verkställande direktör 2006–2008

OKO Andelsbankernas Centralbank Abp: vice verkställande direktör 2001–2005

OKO Andelsbankernas Centralbank Abp: direktionsledamot, bankdirektör 1997–2001

Opstock Bankirfirma Abp: verkställande direktör 1993–1997

Uudenkaupungin Seudun Osuuspankki: verkställande direktör 1991–1993

Tampereen Seudun Osuuspankki: chef för värdepappersavdelningen 1988–1991

Centrala förtroendeuppdrag:

Outotec Abp: vice ordförande för styrelsen, ledamot av utskottet för personalärenden

Finlands Olympiska Kommitté: styrelseordförande

Värdepappersmarknadsföreningen: ordförande för styrelsen

Paulon Säätiö: ordförande för styrelsen

Centralhandelskammaren: styrelse- och delegationsledamot

Tony Vepsäläinen, f. 1959

Direktör för grupp tjänster, chefdirektörens ställföreträdare

Vice ordförande

I direktionen sedan 2006

Juris kandidat, eMBA

Tidigare central arbetserfarenhet:

OP-Pohjola anl: Affärsrörelsedirektör 2011–2014

OP-Centralen anl: verkställande direktör 2007–2010

Tampereen Seudun Osuuspankki: verkställande direktör 1998–2006

Åbonejdens Andelsbank: vice verkställande direktör 1996–1998

Kuopion Osuuspankki: bankdirektör 1993–1996

Sparbanken i Finland SBF Ab: ersättare för regiondirektören 1992–1993

Pohjois-Savon Säästöpankki: chefsuppdrag 1985–1992

Centrala förtroendeuppdrag:

Automatia Pankkiautomaatiit Oy: styrelseordförande

Andelslaget Finlands Bostadsmässa: förvaltningsrådets ordförande

Vesa Aho, f.1974 (i direktionen från 1.11.2018)
Ekonomidirektör, verkställande direktör för OP Andelslag
I direktionen sedan 2018
Ekonomie magister

Tidigare central arbetserfarenhet:

Försäkringsaktiebolaget Garantia: verkställande direktör 2015–2018
OP Andelslag: Group Controller 2014–2015
Pohjola Bank Abp: ekonomi- och finansdirektör, ledamot av koncernens ledningsgrupp 2011–2014
Pohjola Bank Abp: avdelningschef, hantering av kreditrisker 2006–2011
Pohjola Bank Abp: kreditriskchef 2004–2006, kreditriskexpert 2001–2004

Centrala förtroendeuppdrag:

-

Katja Keitaanniemi, f. 1972 (i direktionen från 6.8.2018)
Affärsrörelsedirektör, Bankrörelse för företag och institutioner
I direktionen sedan 2018
Teknologie licentiat

Tidigare central arbetserfarenhet:

Finnvera Abp: affärsverksamhetsdirektör, SMF-företag, i ledningsgruppen 2014–2018
Swedbank: Direktör för investeringsbanken i Finland, medlem i ledningsgruppen för Swed-banks investeringsbank 2011–2013; chefsanalytiker, vice direktör för den globala analysverksamheten, i ledningsgruppen 2010–2011
eQ Bank/Conventum: analysdirektör, i ledningsgruppen 2002–2009
Nordea Securities: Senioranalytiker, skogsindustri 2001–2002

Centrala förtroendeuppdrag:

Finavia: styrelseledamot

Olli Lehtilä, f. 1962
Affärsrörelsedirektör, Försäkringskunder
I direktionen sedan 2014
Agronomie- och forstmagister, eMBA

Tidigare central arbetserfarenhet:

Helsingfors OP Bank Abp: verkställande direktör 2011–2014
Tampereen Seudun Osuuspankki, verkställande direktör 2006–2010, vice verkställande direktör 1999–2006
Päijät-Hämeen Osuuspankki: direktör för företagsbanken 1997–1998
Postbanken Ab: olika chefs- och expertuppdrag 1993–1997
Sparbanken i Finland - SBF Ab: olika chefsuppdrag 1992–1993
Sb-Service Ab: chefspraktikant 1990–1992

Centrala förtroendeuppdrag:

Helsingforsregionens handelskammare: delegationsledamot
Ilmarinen: styrelseledamot
Pellervon taloustutkimus PTT ry: styrelseledamot

Juho Malmberg, f. 1962 (i direktionen från 11.6.2018)
Direktör, utveckling och teknik
I direktionen sedan 2018
Diplomingenjör

Tidigare central arbetserfarenhet:

OP Gruppen: direktör, utveckling och teknik 2016–2018; direktör, tekniktjänster 2015–2016
ZenRobotics Oy: verkställande direktör 2012–2014
Kone Oyj: kundrelationsdirektör, direktionsledamot 2010–2012; utvecklingsdirektör, direktionsledamot 2006–2010
Accenture: direktör för utläggningsverksamheten i Norden 2004–2006
Accenture Finland: verkställande direktör 2002–2006; vice verkställande direktör 1999–2002; teknikdirektör 1993–1999

Centrala förtroendeuppdrag:

Kemppi Oy: styrelseledamot

Harri Nummela, f. 1968
Affärsrörelsedirektör, Bankrörelse för privatkunder och sme-företag
I direktionen sedan 2014 och tidigare 2007–2010
Juris kandidat, eMBA

Tidigare central arbetserfarenhet:

OP Andelslag: direktör, digitala affärer och nya affärsrörelser 2015–2018
OP Andelslag: Affärsrörelsedirektör, kapitalförvaltning 2014–2015
OP-Tjänster Ab: verkställande direktör 2011–2014
OP-Centralen anl: direktionsledamot, direktör för funktionen Bank- och placeringstjänster 2007–2010, avdelningschef 1998–2006
OP-Fondbolaget Ab: verkställande direktör 1997–2006
Tampereen Seudun Osuuspankki: verkställande direktör 1992–1997

Centrala förtroendeuppdrag:

Finlands Ishockeyförbund: ordförande
Finlands Näringsliv: Vice ordförande för utskottet för förnyelse av affärsrörelsen

---

Tiia Tuovinen, f.1964 (i direktionen från 11.6.2018)

Direktör för juridiska ärenden

I direktionen sedan 2018

Juris kandidat, LL.M. Eur.

Tidigare central arbetserfarenhet:

OP Gruppen: direktör för juridiska ärenden 2017–

Telia Company AB: direktör för juridiska ärenden, Global Services & Operations 2016–2017

TeliaSonera Ab, teamchef för konkurrensrätt och compliance (Europa och Eurasien) 2014–2015

TeliaSonera Ab: direktör för juridiska ärenden, Broadband Business Area (Norden och Baltikum) 2008–2014

TeliaSonera Ab: direktör för juridiska ärenden, Integrated Enterprise Services Business Area (produkter och tjänster för företagskunder, Norden) 2007–2008

TeliaSonera Finland Abp: direktör för juridiska ärenden, fastigheter och kontor, företagssäkerhet 2003–2007

Sonera Abp: juridiska ärenden, ställföreträdare för direktören samt juridiska ärenden inom enheten för produkter och tjänster samt juridiska ärenden inom inhemska mobilkommunikationstjänster 1999–2003

Centrala förtroendeuppdrag:

Finlands Näringsliv: Vice ordförande för lagutskottet

Leena Kallasvuo, f. 1956

Revisionsdirektör

Deltagit i direktionens sammanträden sedan 2010

Ekonomie magister

Tidigare central arbetserfarenhet:

Finansinspektionen: olika expert och chefsuppdrag 2005–2010

Trema Finland Oy: projektchef 2000–2005

Aktia Sparbank: avdelningschef 1997–2000

Sparbankernas Central-Aktie-Bank: olika expert- och chefsuppdrag 1983–1996

Centrala förtroendeuppdrag:

-

Reijo Karhinen, f. 1955 (i direktionen till 31.1.2018)

Chefdirektör, verkställande direktör för OP Andelslag
I direktionen sedan 1994, ordförande sedan 2007

Bergsråd, ekonomie magister, hedersdoktor vid Åbo handelshögskola, Östra Finlands universitet och Villmanstrands tekniska universitet

Tidigare central arbetserfarenhet:

Andelsbankscentralen anl: verkställande direktör 1997–2006, funktionsdirektör 1994–1996

Kuopion Osuuspankki: verkställande direktör 1990–1994

Savonlinnan Osuuspankki, verkställande direktör 1988–1990

Varkauden Osuuspankki, verkställande direktör 1985–1988

Juvan Osuuspankki: biträdande direktör 1979–1984

Karri Alameri f.1963 (i direktionen till 10.6.2018)

Affärsrörelsedirektör, kapitalförvaltning

I direktionen sedan 2015

Ekonom, CEFA

Tidigare central arbetserfarenhet:

OP Andelslag: affärsområdesdirektör, kapitalförvaltning, placeringsverksamhet

Pohjola Kapitalförvaltning Ab: verkställande direktör 2012–2014

OP-Pohjola anl: affärsområdesdirektör, kapitalförvaltning 2013–2014

OP-Livförsäkrings Ab:s vice verkställande direktör, placeringsdirektör 2009–2012

Danske Capital, Sampo Bank Abp: vice verkställande direktör 2007–2008

Mandatum Kapitalförvaltning Ab: vice verkställande direktör 2004–2006

Carnegie Kapitalförvaltning Finland Ab, placeringsdirektör 1997–2003

Carina Geber-Teir, f. 1972 (i direktionen till 10.6.2018)

Direktör, Kommunikation och varumärke

I direktionen sedan 2009

Politics magister

Tidigare central arbetserfarenhet:

Ömsesidiga Arbetspensionsförsäkringsbolaget Varma: kommunikationsdirektör 2002–2009

Jari Himanen, f. 1962 (i direktionen till 6.5.2018)

Direktör, Gruppstyrning och kundrelationer

I direktionen sedan 2014

Merkonom, eMBA

Tidigare central arbetserfarenhet:

Etelä-Karjalan Osuuspankki: verkställande direktör 2009–2014

Andelsbankscentralen anl: bankdirektör, säljkanaler och säljstöd, 2007–2009

Andelsbankscentralen anl: bankdirektör, styrning av medlemsbanker 2002–2006

Kuusamon Osuuspankki: verkställande direktör 1997–2001

Pohjolan Osuuspankki: bankdirektör 1994–1997

Iisalmen Osuuspankki: bankdirektör 1989–1994

Etelä-Savon Osuuspankki: bankdirektör 1986–1989

Koillis-Savon Osuuspankki: kreditchef 1985–1986

Harri Luhtala, f. 1965 (i direktionen till 31.10.2018)

Ekonomidirektör
I direktionen sedan 2007
Ekonomie magister

Tidigare central arbetserfarenhet:

OP-Pohjola-gruppen: olika expert- och chefsuppdrag 1989–2007

Erik Palmén, f.1959 (i direktionen till 10.6.2018)

Riskhanteringsdirektör
I direktionen sedan 2010
Ekonomie magister, diplomingenjör

Tidigare central arbetserfarenhet:

Nordea Bank Finland Abp: olika expert- och chefsuppdrag 1987–2009

Jouko Pölönen, f. 1970 (i direktionen till 30.4.2018)

Affärsrörelsedirektör, bankrörelse
I direktionen sedan 2014
Ekonomie magister, eMBA

Tidigare central arbetserfarenhet:

Helsingforsnejdens Andelsbank (tidigare Helsingfors OP Bank Abp): verkställande direktör 2014–
OP Företagsbanken Abp (tidigare Pohjola Bank Abp): verkställande direktör 2013–
Pohjola Försäkring Ab: verkställande direktör 2010–2014
Pohjola Bank Abp: ekonomi- och finansdirektör 2009–2010 och riskhanteringsdirektör 2001–2008
PricewaterhouseCoopers: CGR-revisor 1999–2001 och revisor 1993–1999

Outi Taivainen, f. 1968 (i direktionen till 10.6.2018)

Personaldirektör
I direktionen sedan 2015
Ekonomie magister

Tidigare central arbetserfarenhet:

Kone: HR-direktör för Centraleuropa och Nordeuropa 2012–2015
HR House Oy: Verkställande direktör 2009–2011
Nokia: Olika chefs- och expertuppdrag 1993–2008

Mandattiden för ledamöterna i direktionen samt för revisionsdirektören fortsätter tills vidare, dock högst till pensionsåldern enligt OP Gruppens pensionssystem.

Övrig högsta ledning 2018:

Tuuli Kousa, f. 1979

Direktör för kommunikation och samhällsrelationer (från 1.9.2018)
Deltagit i direktionens sammanträden sedan 2018
LL.B., LL.M.

Tidigare central arbetserfarenhet:

OP: direktör, påverkar-, medie- och ekonomikommunikation, samhällsansvar 2015–2018
Milton Ab: vice verkställande direktör och direktör 2011–2014
Statsrådets kansli: specialmedarbetare för minister 2013–2014
Gummerus Kustannus Oy: kommunikationschef och ledamot av ledningsgruppen för förläggande 2009–2011
Neste Oil Abp: kommunikationschef, förnybara bränslen 2008–2009
SanomaWSOY: flera uppdrag inom kommunikation, affärsrörelse och personalutveckling 2005–2008

Centrala förtroendeuppdrag:

Andelslaget Finlands Mässa: förvaltningsrådsledamot
Helsingfors universitets vetenskapsstiftelse: styrelseledamot

---

Hannakaisa Länsisalmi, f. 1970

Personaldirektör (från 17.9.2018)
Deltagit i direktionens sammanträden sedan 2018
Psykologie doktor

Tidigare central arbetserfarenhet:

OP Gruppen: personaldirektör, Skadeförsäkring 2016–2018
MTV: personal- och kommunikationsdirektör 2015–2016
KAIKI Consulting: verkställande direktör, partner 2012–2015
Nokia: HRD-direktör 2007–2012
Arbetshälsoinstitutet: Avdelningen för psykologi, teamchef och specialforskare 2004–2007
Rautaruukki: chef för utvecklingen av affärsrörelsen och HRD-chef 2001–2004

Centrala förtroendeuppdrag: -

Markku Pehkonen, f. 1962

Riskhanteringsdirektör (från 1.12.2018)
Deltagit i direktionens sammanträden sedan 2018
Ekonomie magister

Tidigare central arbetserfarenhet:

Sampo Abp: riskhanteringsdirektör 2009–2018
Danske Bank Markets, direktör, Företagsförsäljning 2007–2009
Sampo Abp: direktör, Balanshantering 2001–2007
Leonía Abp: direktör, Riskhantering 1997–2001
Postipankki New York: riskhanteringschef 1996–1997
Postbanken Abp: olika expert- och chefsuppdrag 1993–1997

Centrala förtroendeuppdrag:

Petsofi Oy: styrelseledamot

Pekka Puustinen, f. 1980
Strategidirektör (från 17.9.2018)
Deltagit i direktionens sammanträden sedan 2018
Ekonomie doktor, försäkringsvetenskap

Tidigare central arbetserfarenhet:

Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen: kunddirektör, ledamot i ledningsgruppen 2016–2018
Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Ilmarinen: utvecklingsdirektör, Chief Digital Officer 2015–2016
St Gallens universitet HSG: professor, Insurance Economics 2015
Helsinki Capital Partners: partner och styrelseledamot 2013–2018
Rock Me advisory consulting: ägare 2014–2017
Finlands Bank: Medlem i betalningsrådets arbetsgrupp 2014
Tammerfors universitet: universitetslektor, försäkringsvetenskap 2012–2015

Centrala förtroendeuppdrag:

Tampereen ammattikorkeakoulu: styrelseledamot
Tammerfors högskolestiftelse (Tammerfors universitet): styrelseledamot

---

5.3.2 Direktionens uppgifter

Direktionens uppgifter består i enlighet med direktionens roll av uppgifter i anslutning till OP Gruppens styrning och ledningen av centralinstitutskoncernen samt ledningen och förvaltningen av centralinstitutskoncernens moderföretag (centralinstitutet).

Till direktionens uppgifter hör enligt stadgarna att:

- som styrelse för centralinstitutet svara för centralinstitutets förvaltning och för att centralinstitutets verksamhet är ändamålsenligt organiserad samt för att leda verksamheten vid centralinstitutet och dess koncern i enlighet med lagen om andelslag, lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker samt övrig lagstiftning och centralinstitutets stadgar
- styra sammanslutningens verksamhet i enlighet med förvaltningsrådets riktlinjer och övervaka att också att de företag som hör till sammanslutningen i sin verksamhet efterlever lagar, förordningar och myndighetsföreskrifter som gäller deras finansiella ställning, sina stadgar och bolagsordningar samt centralinstitutets anvisningar
- styra OP Gruppen och verkställa gruppstrategin i enlighet med förvaltningsrådets riktlinjer

Om direktionens övriga uppgifter föreskrivs i direktionens arbetsordning som fastställts av förvaltningsrådet.

5.3.3 Direktionens beslutsrutiner och beslutsfattande

Direktionen fattar beslut i de ärenden som hör till direktionen vid sina sammanträden. Direktionens sammanträden kan också hållas per telefon eller med andra

kommunikationskanaler, om ett ärende är brådskande eller om någon annan omständighet kräver det. Direktionsledamöterna ska under beslutsfattandet ha möjlighet att hålla kontakt med varandra.

Direktionen sammanträder på kallelse av ordföranden. Om ordföranden har förhinder sammankallar vice ordförande direktionen. Sammanträdena hålls i regel varje vecka. De ordinarie direktionsledamöterna deltar i sammanträdena. De direktörer som ansvarar för internrevisionen, riskhanteringen, kommunikationen, strategin, personalen och compliance har närvaro- och yttranderätt vid direktionsens sammanträden. I direktionsens sammanträden kan också delta andra personer, om deras närvaro behövs på grund av det ärende som behandlas.

Direktionen är beslutför när mer än hälften av ledamöterna är närvarande. De ärenden som behandlas vid sammanträdena och de viktigaste möteshandlingarna sänds till direktionsledamöterna för påseende i tillräckligt god tid före sammanträdena.

De ärenden som behandlas i direktionen föredras av respektive direktionsledamot eller en person som utsetts av direktionen. Vid föredragningen kan också någon som hör till personalen eller någon annan expert användas som biträde. Varje direktionsledamot svarar och övervakar inom sitt ansvarsområde för att direktionsbesluten verkställs. Vid direktionsens beslutssammanträden förs protokoll, i vilket antecknas de närvarande, de beslut som har fattats och eventuella avvikande meningar. Protokollet upprättas av en sekreterare som direktionen valt. Protokollet godkänns vid följande direktionsammanträde och det antecknas förutom av sekreteraren av de direktionsledamöter som varit närvarande vid sammanträdet. Protokollen numreras löpande kalenderårsvis.

Direktionen svarar kollektivt för de frågor som den gemensamt fattar beslut om på sina sammanträden. Dessutom har ledamöterna i direktionen ett operativt ansvar för de ansvarsområden och organisatoriska helheter som de tilldelats separat.

En direktionsledamot ska dessutom ge företaget tillräckliga uppgifter så att ledamotens pålitlighet, lämplighet och yrkeskunskap samt oberoende kan bedömas samt meddela om ändringar i de här uppgifterna.

Direktionen upprättar varje år en verksamhetsplan för sin verksamhet. I planen ingår en mötestidtabell och de viktigaste ärenden som behandlas vid sammanträdena.

5.3.4 Direktionens verksamhet 2018

Direktionen sammanträdde 50 gånger under 2018. Ledamöternas genomsnittliga deltagandeprocent var 93.

Direktionen behandlade under året följande vid sina sammanträden:

- Den nya verksamhetsmodellen, OP Smidig
- Ledningen av genomföringen av strategin
  - uppföljning och styrning av de strategiska projekten
  - utvecklingsinvesteringar
  - upprätthållande av helhetsbilden, fördjupande av riktlinjerna och beredning av förvaltningsrådsbeslut som ska precisera strategin
- Ledningen av genomföringen av årsplanen
- Genomgång av gruppens och koncernens månadsrapporter
- Tryggande av gruppens affärsrörelsemässiga och ekonomiska mål
- Uppföljning och styrning av gruppens regleringsprojekt

- Tryggande av tillräckliga resurser genom att prioritera projekt.

Direktionen behandlade vid sammanträdena också bland annat årsplanen 2019, principerna för riskhantering och kapitalutvärdering samt riskpolicyerna och följde regelbundet upp OP Gruppens centralinstitutskoncerns och dess affärsrörelers resultat, kapitaltäckning och riskposition. Direktionen följde också upp hur de viktigaste åtgärderna genomfördes och hur målen nåddes. Vid sammanträdena behandlade direktionen dessutom viktiga frågor i anslutning till marknaden, konkurrensmiljön och regleringen samt bedömde hur förändringarna i dem inverkar på OP Gruppens verksamhet.

Som en del av direktionens normala verksamhet behandlade den bland annat också alla internrevisionsberättelser som upprättats under 2018 samt andra viktiga frågor i anslutning till intern och extern kontroll. Direktionen granskade under året regelbundet stora anskaffningar och projekt. Frågor som gällde kompetensutveckling och ersättningar behandlades och utvärderades omfattande och regelbundet.

Dessutom hade direktionen 4 planeringsdagar.

5.4 Direktionens utskott och kommittéer

Direktionen kan i enlighet med sin arbetsordning tillsätta utskott och kommittéer.

Som en del av förnyelsen av centralinstitutskoncernen lade direktionen ner HR-utskottet 2018. De övriga utskotten ändrades i början av 2019 till kommittéer. Balans- och riskhanteringsutskottets uppgifter delades dessutom upp mellan en balanshanteringskommitté och en riskhanteringskommitté.

5.4.1 HR-utskottet

HR-utskottet stödde direktionen med att styra centralinstitutskoncernens personalledning i enlighet med fastställda verksamhetsprinciper och beslut. Utskottets uppgift var att med metoder och processer för personalledning samt system som stöder metoderna och processerna biträda direktionen med att försäkra sig om att personalledningen ger centralinstitutskoncernen det stöd som den behöver för att nå sina affärsrörelsemål. Utskottets uppgift var också att övervaka att centralinstitutskoncernen i sin verksamhet iakttar de principer för personalledning som det avtalats och fattats beslut om.

5.4.1.1 HR-utskottets verksamhet 2018

HR-utskottets verksamhet upphörde under året, och utskottets uppgifter överfördes till HR-ledningsgruppen och direktionen. HR-utskottet sammanträdde 6 gånger under 2018.

5.4.2 Utvecklingsutskottet

Direktionen ändrade 2018 utvecklingsutskottets sammansättning så att den motsvarar den nya organisationsstrukturen. Direktionens vice ordförande var ordförande för utskottet från årets början till juni. Övriga ledamöter var direktören för bankrörelsen, direktören för kapitalförvaltningsrörelsen, direktören för försäkringsrörelsen, direktören för digitala affärer och nya affärsrörelser samt direktören för gruppstyrning. Från juni 2018 var direktören för funktionsområdet Utveckling och teknik ordförande för utskottet. Övriga ledamöter var direktören för Bankrörelse för privatkunder och sme-företag, direktören för Bankrörelse för företag och institutioner, direktören för Försäkringskunder samt direktören för Grupptjänster.

Utvecklingsutskottet stödde direktionen med styrningen och ledningen av utvecklingen på grupplanet. Centralinstitutets direktion fastställde omfattningen av OP Gruppens årliga utveckling och riktlinjerna för hur utvecklingssatsningarna fokuseras. Utvecklingsutskottet fastställde på basis av direktionens linjer prioriteringarna för utvecklingen och fördelade utvecklingssatsningarna mellan olika utvecklingsplaner. Utskottet styrde prioriteringen mellan utvecklingsplanerna och utvecklingsportföljerna som de genererar så att gruppens strategi och de mål som härletts från den ska nås.

Då den nya verksamhetsmodellen för den operativa ledningen, OP Smidig, infördes lades utvecklingsutskottets verksamhet ner och dess uppgifter överfördes till direktionen, direktörerna för rörelsesegmenten eller stödfunktionerna, klanledarna och teamen.

5.4.2.1 Utvecklingsutskottets verksamhet 2018

Utvecklingsutskottet sammanträdde 14 gånger under 2018.

5.4.3 Styrnings- och compliance-kommittén

Vice ordförande för direktionen är ordförande för kommittén och ledamöter är direktören för Bankrörelse för privatkunder och sme-företag, direktören för juridiska ärenden och compliance samt direktören för riskhanteringen.

En central uppgift för kommittén är att i enlighet med riktlinjerna från OP Andelslags förvaltningsråd ge direktionen stöd med den styrning och övervakning av centralinstitutskoncernen och andelsbankerna som centralinstitutet ska utföra. Kommittén fattar beslut i ärenden som direktionen delegerar till det.

5.4.3.1 Styrnings- och compliance-kommitténs verksamhet 2018

Styrnings- och compliance-kommittén sammanträdde 11 gånger under 2018. Kommittén behandlade vid sina sammanträden regelbundet ärenden som gällde styrning och tillsyn av centralinstitutskoncernens företag och andelsbankerna samt helheter som gäller andelsbankernas riskklassificering, bankvisa styrning, strukturutveckling och problemfall. Dessutom behandlade kommittén regelbundet kvalitativa risker och observationer från den interna kontrollen och compliance samt anvisningar och principer på grupplanet som direktionen delegerat till kommittén för beslut.

5.4.4 Balans- och riskhanteringsutskottet

Balans- och riskhanteringsutskottet biträdde direktionen med att styra och leda gruppens riskhanteringsförmåga och riskvilja i enlighet med de verksamhetsprinciper och beslut som förvaltningsrådet fastställt. Utskottets uppgift var också att biträda direktionen med att säkerställa att centralinstitutet och dess koncern har ett adekvat system för kapitalutvärdering och riskhantering som täcker hela verksamheten. Utskottet övervakade att centralinstitutet, dess koncern och hela OP Gruppen inte i sin verksamhet tar så stora risker att centralinstitutets, dess koncerns och hela gruppens kapitaltäckning, likviditet och lönsamhet äventyras väsentligt.

Uppgifterna hos direktionens balans- och riskhanteringsutskott delades i början av 2019 upp mellan två separata kommittéer under direktionen. Samtidigt lades balans- och riskhanteringsutskottet ner.

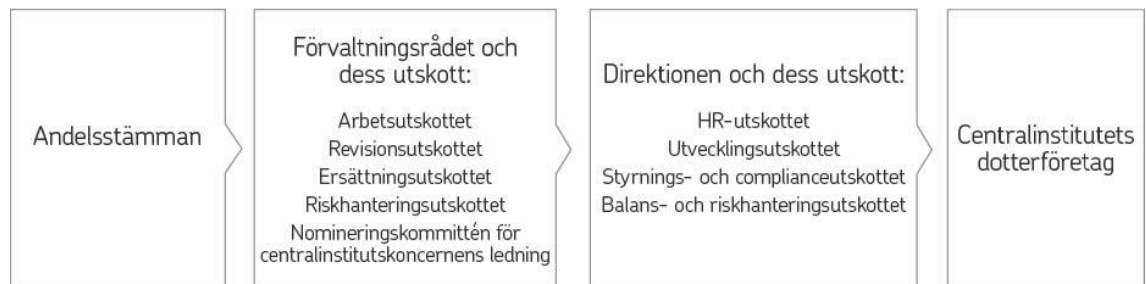
5.4.4.1 Balans- och riskhanteringsutskottets verksamhet 2018

Balans- och riskhanteringsutskottet sammanträdde 10 gånger 2018.

5.5 Centralinstitutskoncernens ledningsgrupp

Centralinstitutskoncernen har ingen separat ledningsgrupp, utan uppgiften sköts av centralinstitutets direktion.

Centralinstitutets beslutssystem

6 LEDNINGSSYSTEMET

6.1 Värden och de etiska anvisningarnas roll

För OP Gruppen har fastställts värden som styr verksamheten och som för sin del också fungerar som etiska anvisningar. Koncernens värden är människonärhet, ansvarskänsla och framgång tillsammans. OP Gruppen följer i sin verksamhet också principerna för god affärssed. Principerna för god affärssed utgör en etisk grund enligt vilken alla som arbetar i OP Gruppen och alla som verkar inom gruppens förvaltning ska handla. Den etiska verksamheten styrs dessutom av principer och anvisningar som stöder hanteringen av intressekonflikter. De uppdateras årligen. I de här principerna ingår närmare föreskrifter och anvisningar bland annat om att identifiera och hantera intressekonflikter, att följa god sed, att ta emot betalningar utan vederlag i anslutning till rörelsen, ledningens och de anställdas bindningar och bisysslor, egna och den närmaste kretsens affärsrörelse och beslut samt åtgärder vid konflikter.

6.2 OP Andelslags struktur och ledningssystem

Förvaltningsrådet fastställer arbetsfördelningen mellan ledamöterna i centralinstitutets direktion. Direktionen fastställer för sin del centralinstitutets verksamhetsorganisation. Det operativa och juridiska beslutsfattandet förenas i centralinstitutets direktion som har styrnings- och kontrollansvar över hela koncernen.

6.3 Centralinstitutskoncernens ledningssystem och centralinstitutets dotterföretag

I centralinstitutskoncernens dotterföretag ansvarar styrelsen för företagets förvaltning och för att verksamheten är ändamålsenligt organiserad. I sitt arbete ska styrelsen beakta OP Gruppens strategiska linjer samt övriga riktlinjer, principer och anvisningar från centralinstitutets förvaltningsråd och direktion i ärenden där centralinstitutet är skyldigt eller har rätt att dra upp riktlinjer och ge anvisningar som gäller hela koncernen.

Centralinstitutets direktion lägger fram förslag till val av ledamöter till dotterföretagens (exkl. Helsingforsnejdens Andelsbank) styrelser, varefter styrelsen väljs på det sätt som fastställs i bolagsordningen och gällande lagstiftning. Centralinstitutets direktion behandlar

också förslagen till val av verkställande direktör för dotterföretagen före valet. Vid valen beaktas anvisningarna om hantering av intressekonflikter i gruppen.

I arbetsordningarna för dotterföretagens styrelser beskrivs respektive styrelses uppgifter. Styrelserna upprättar årligen verksamhetsplaner ur vilka tidtabellen för sammanträdena samt de viktigaste ärendena som behandlas vid sammanträdena framgår. Styrelserna utvärderar sin verksamhet och sina arbetsrutiner årligen.

Centralinstitutets dotterföretag 2018

Centralinstitutets dotterföretag

OP-Tjänster Ab och OP Kundtjänster Ab svarar för produktionen av tjänster samt för stödfunktionerna såsom utvecklingen av produkter och tjänster.

Styrelserna och verkställande direktörerna för de viktigaste dotterbolagen med affärsrörelse 2018

Bolag	Styrelse	Verkställande direktör
OP Företagsbanken Abp	Ritakallio Timo, ordförande (från 1.3.2018) Vepsäläinen Tony, ordförande (1.2–28.2.2018), ledamot till 31.1.2018 och från 1.3.2018) Tuovinen Tiia (från 2.7.2018) Aho Vesa (från 1.11.2018) Viitanen Jarmo (från 1.11.2018)	Keitaanniemi Katja (från 6.8.2018) Jaatinen Hannu, tf. verkställande direktör (1.5.2018–5.8.2018)
	Karhinen Reijo, ordförande (till 1.2.2018) Himanen Jari (till 6.5.2018) Luhtala Harri (till 31.10.2018)	Pölönen Jouko (till 30.4.2018)
Helsingforsnejdens Andelsbank	Ritakallio Timo, ordförande (från 19.3.2018) Nummela Harri, vice ordförande Hulkkonen Jukka (från 19.3.2018) Leppäluoto Sirpa, (från 19.3.2018) Liukas Linda (från 19.3.2018)	Viitanen Jarmo (från 8.11.2018)

	Vepsäläinen Tony, ordförande (till 19.3.2018) Luhtala Harri (till 19.3.2018) Geber-Teir Carina (till 19.3.2018) Tuovinen Tiia (till 19.3.2018)	Jääskeläinen Päivi, tf. verkställande direktör (1.5.2018–7.11.2018) Jouko Pölönen (till 30.4.2018)
OP-Bostadslånebanken Abp	Aho Vesa, ordförande (från 1.11.2018) Luhtala Harri, ordförande (till 1.11.2018) Hirvinen Hanno Ronkanen-Minogue Elina	Iloniemi Lauri
OP-Kortbolaget Abp	Nummela Harri, ordförande (från 3.7.2018) Lehtilä Olli, ordförande (1.5–3.7.2018) Pölönen Jouko, ordförande (till 30.4.2018) Jaatinen Hannu Keitaanniemi Katja (från 2.11.2018) Hintsanen Suvi (till 2.11.2018)	Huhta Anssi
OP Försäkring Ab	Ritakallio Timo, ordförande (från 1.3.2018) Karhinen Reijo, ordförande (till 1.2.2018) Vepsäläinen Tony (ordförande 1.2–28.2.2018, ledamot till 31.1.2018 och från 1.3.2018) Aho Vesa (från 1.11.2018) Keitaanniemi Katja (från 6.8.2018) Luhtala Harri (till 31.1.2018) Himanen Jari (till 6.5.2018)	Lehtilä Olli
OP Kapitalförvaltning Ab	Keitaanniemi Katja, ordförande (från 7.8.2018) Ritakallio Timo, ordförande (1.3–6.8.2018) Karhinen Reijo, ordförande (till 1.2.2018) Vepsäläinen Tony (ordförande 1.2–28.2.2018, ledamot till 31.1.2018 och 1.3.–3.7.2018) Aho Vesa (från 1.11.2018) Nummela Harri (från 3.7.2018) Luhtala Harri (till 31.10.2018) Himanen Jari (till 6.5.2018)	Jormalainen Sami (från 13.8.2018) Alameri Karri (till 13.8.2018)
OP-Livförsäkrings Ab	Lehtilä Olli, ordförande (från 3.7.2018) Alameri Karri, ordförande (till 3.7.2018) Aho Vesa (från 1.11.2018) Nummela Harri (6.5–2.11.2018) Vepsäläinen Tony (från 1.11.2018) Luhtala Harri (till 31.10.2018) Himanen Jari (till 6.5.2018)	Huttunen Jussi
OP-Fondbolaget Ab	Nummela Harri, ordförande (från 4.7.2018) Jormalainen Sami (ordförande till 4.7.2018, ledamot från 4.7.2018) Vanha-Honko Vesa-Matti Huttunen Jussi (till 4.7.2018)	Saariaho Kalle

---

OP Gruppens operativa organisation 2018:

OP Gruppens operativa organisation

7 INTERN OCH EXTERN KONTROLL

7.1 Intern kontroll

En effektiv och tillförlitlig intern kontroll bildar grunden för iakttagande av sunda och försiktiga affärsprinciper.

Med intern kontroll avses en organisations interna förfaringssätt och handlingsätt för att säkerställa att de mål som ställts upp i strategin uppnås, att resurserna används ekonomiskt och att den information som används som stöd för ledningen är tillförlitlig. Dessutom säkerställer den interna kontrollen att riskhanteringen, förvaringen av kundmedel och egendomsskyddet är tillräckligt. Den interna kontrollen säkerställer också att bestämmelserna och de etiska principer som fastställts efterlevs.

Centralinstitutets förvaltningsråd fastställer principerna för den interna kontrollen på grupplanen och de här principerna följs i alla OP Gruppens företag.

De interna kontrollåtgärderna riktar sig till all verksamhet och de omfattar OP Gruppens alla företag och kontor. Då åtgärderna planeras ska beaktas arten och omfattningen hos verksamheten samt vid behov också de särdrag som ansluter sig till den internationella verksamheten. Den interna kontrollen genomförs på alla organisationsplan. Den primära och mest omfattande interna kontrollen sker i den operativa affärsrörelsen, där den interna kontrollen är fortlöpande och en del av den dagliga verksamheten.

Den interna kontrollen kompletteras av att de anställda inom OP Gruppen via en oberoende kanal kan rapportera misstankar om överträdelser av bestämmelser och föreskrifter (whistle blowing).

7.1.1 Den interna kontrollens ansvar och organisation

Styrelserna i OP Gruppens företag har till uppgift att se till att den interna kontrollen är korrekt ordnad och att den beaktar principerna för intern kontroll på grupplanen och de anvisningar från centralinstitutet som kompletterar dem. Verkställande direktören och

verkställande ledningen ansvarar för att se till att de praktiska åtgärderna för intern kontroll genomförs samt för att arbetsuppgifterna är ändamålsenligt åtskilda.

Gruppens företag biträds vid säkerställandet av att den interna kontrollen fungerar av de centraliserade funktionerna för Compliance, Riskhantering samt Ekonomi och centralbank. Internrevisionen och de externa revisorerna tryggar den interna kontrollens funktion.

7.1.1.1 Intern kontroll 2018

Ledningen av verksamheten stöds med interna anvisningar och efterlevnaden av anvisningarna övervakas fortlöpande. Under 2018 granskades och uppdaterades anvisningarna om intern kontroll på grupplanet. Anvisningarna om rutinerna och kontrollen av att anvisningarna iakttas har utvecklats.

Centralinstitutets revisionskommitté har en särskilt betydande roll i att säkerställa att den interna kontrollen fungerar och att verksamheten är förenlig med föreskrifterna. Till revisionskommittén rapporteras regelbundet observationer från den interna kontrollen samt hur de rekommendationer som getts till affärsrörelsen och genomföringen av rekommendationerna framskrider.

7.2 Internrevisionen

Internrevisionen är en av affärsrörelserna oberoende funktion som granskar OP Gruppens interna kontrollsystem, riskhantering samt lednings- och förvaltningsprocessernas tillräcklighet och effektivitet. Internrevisionen har organiserats på motsvarande sätt som affärsrörelseorganisationen. Alla gruppens företag och funktioner omfattas av internrevisionen.

Centralinstitutets förvaltningsråd utser och entledigar revisionsdirektören samt beslutar om anställningsvillkoren och kompensationen.

Förvaltningsrådets revisionskommitté fastställer Internrevisionens verksamhetsplan. Internrevisionen rapporterar granskningarna till centralinstitutets direktion och till revisionskommittén samt till funktionernas ledningsgrupper. Granskningarna av företagen rapporteras till företagets förvaltningsorgan och ledning.

Internrevisionen iakttar i sitt arbete utöver Internrevisionens verksamhetsprinciper (Internal Audit Charter), som fastställts av förvaltningsrådet i juni 2018, också de internationella branschstandarderna för internrevision (International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing), som fastställts av IIA (Institute of Internal Auditors).

Den externa kvalitetsbedömningen av verksamheten sker med cirka fem års mellanrum.

7.2.1 Internrevisionen 2018

Internrevisionens verksamhetsplan för 2018 omfattade granskningar både i centralinstitutskoncernen och i andelsbankerna. Granskningarna fokuserar på att bedöma hur processerna på grupplanet fungerar. Verksamheten planeras riskbaserat. Ungefär en fjärdedel av granskningarna är sådana som krävs enligt regelverk eller tillsynsmyndigheter.

Internrevisionen ska i sina rapporter ge rekommendationer för hur de missförhållanden som observerats kan förbättras. Internrevisionen följer i realtid upp hur de givna

rekommendationerna genomförts och rapporterar sina iakttagelser regelbundet till förvaltningsrådets revisionskommitté och centralinstitutskoncernens ledning.

7.3 Compliance

Hanteringen av compliance-risken utgör en del av intern kontroll och tillförlitlig förvaltning. Den utgör en integrerad del av ledningen av affärsrörelsen och företagskulturen. Ansvar för regelefterlevnaden och övervakningen av regelefterlevnaden i OP Gruppens företag ligger hos den högsta och verkställande ledningen samt alla chefer. Dessutom ansvarar var och en som är anställd vid ett företag i OP Gruppen för sin del för att reglerna efterlevs.

Compliance-verksamheten biträder den högsta och operativa ledningen samt affärsrörelsen med att hantera risker i anslutning till regelefterlevnaden, övervakar att reglerna efterlevs och bidrar till att utveckla den interna kontrollen. Centralinstitutets Complianceorganisation, som är oberoende av affärsrörelsen, ansvarar inom OP Gruppen för anvisningarna, rådgivningen och stödet för compliance-verksamheten. Andelsbankerna har utsedda compliance-ansvariga. Compliance-verksamhetens styrning, stöd och övervakning till andelsbankerna genomförs via ett nätverk av kontaktpersoner som består av de för bankerna utsedda compliance-ansvariga. Andelsbankernas stöd för hantering av operativa risker och compliance som verkar som en del av centralinstitutets Riskhantering har gett stöd för compliance-uppgifterna i andelsbankerna.

De observationer som skett i compliance-verksamheten rapporteras regelbundet till affärsrörelserna, direktionen för OP Andelslag samt förvaltningsrådets riskhanterings- och revisionskommitté.

7.3.1 Compliance 2018

De riskbaserade prioriteringarna i compliance-verksamheten 2018 fokuserade på bestämmelserna om kundkännedom, lagstiftning och myndighetsföreskrifter med anknytning till tillhandahållande av placeringstjänster, efterlevnaden av anvisningar på grupplanet samt funktionen hos processerna.

Compliances rådgivningsverksamhet och stöd till affärsrörelsen fokuserade särskilt på rutinerna kring kundkännedom och på att säkerställa att kraven i MiFID-bestämmelserna, som trädde i kraft i början av 2018, uppfylldes vid tillhandahållandet av placeringstjänster. Samma riskbaserade prioritering iaktas också då stöd ges i anslutning till utbildningen i affärsrörelsen. Utbildningen stöder också kännedomen om anvisningarna på grupp- och företagsplanet.

Förutom compliances regelbundna styrning, rådgivnings- och tillsynsuppgifter uppdaterades under 2018 riskanalyserna för förhindrande av penningtvätt och finansiering av terrorism i OP Gruppen för sammanslutningen av andelsbanker och separat för de företag i gruppen som inte hör till sammanslutningen. Compliance har också aktivt medverkat i projekt som går ut på att de krav som lagstiftningen som ska trygga förhindrandet av penningtvätt och finansiering av terrorism, MiFID II-lagstiftningen om tillhandahållandet av placeringstjänster och dataskyddsbestämmelserna genomförs i affärsrörelsen.

Över compliance-verksamheten och observationerna vid tillsynen ska regelbundet rapporteras till företagets och gruppens högsta och verkställande ledning i enlighet med anvisningarna på grupplanet.

7.4 Riskhantering och kapitalutvärdering

OP Gruppens verksamhet bygger på kooperativa värden, en stark kapitaltäckning och kunnig riskhantering. Målet är att säkerställa riskhanteringsförmågan under alla omständigheter och att risktagningen hålls måttfull i förhållande till riskhanteringsförmågan.

Riskhantering och kapitalutvärdering är en del av intern kontroll. Målet med riskhanteringen och kapitalutvärderingen är att trygga OP Gruppens och gruppens företags riskhanteringsförmåga och likviditet samt att säkerställa kontinuiteten i verksamheten. Riskhanteringen och kapitalutvärderingen är en integrerad del av gruppens affärsrörelse och ledningen av den.

Riskhanteringsförmågan bildas av en högklassig riskhantering som är dimensionerad enligt verksamhetens omfattning och krav samt en tillräcklig kapitaltäckning och likviditet som baserar sig på lönsam affärsrörelse.

OP Gruppens betydande risker i affärsrörelsen utgörs av kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker, försäkringsrisker, koncentreringsrisker, kundbeteenderisker samt strategiska risker, anseenderisker och operativa risker inkl. modellrisker och compliance-risker som gäller all affärsrörelse. OP Gruppen förhåller sig moderat till risktagning.

I OP Gruppens principer för risktagnings- och risktoleranssystemet som centralinstitutets förvaltningsråd fastställt anges principerna för hur gruppens risktagning ska styras, begränsas och övervakas samt för hur processen för riskhantering och kapitalutvärdering ska läggas upp.

Riskhanterings- och kapitalutvärderingsprocessen omfattar:

- identifiering, mätning, analys och reducering av risker
- tillförlitligt och oberoende fastställande av det kapital- och likviditetsbehov som olika riskslag och affärsverksamheter kräver
- planmässig allokering av kapital och likviditet per rörelsesegment enligt den nuvarande och den planerade risktagningen.

Centralinstitutets direktion fastställer OP Gruppens riskpolicy årligen för gruppens företag. Den innehåller de riktlinjer, åtgärder, mål, limiter och kontrollgränser som behövs för att styra affärsrörelsen så att de linjedragningar som fastställts i gruppens strategi och principerna för risktoleranssystemet genomförs.

Risklimitsystemet ska säkerställa att OP Gruppen eller ett företag inom gruppen i sin verksamhet inte tar så stora risker att gruppens eller företagets kapitaltäckning, lönsamhet, likviditet eller kontinuiteten i verksamheten äventyras. De risktoleranser på grupplanet som förvaltningsrådet fastställer för kapitaltäckningen och de väsentligaste riskerna anger den övre gränsen för riskviljan på grupplanet. I riskpolicyn härleds ur dem kvantitativa och kvalitativa mål samt limiter och kontrollgränser för segment och OP Gruppens företag.

Tre försvarslinjer för riskhantering och kapitalutvärdering

Organiseringen av och ansvaret för OP Gruppens riskhantering och kapitalutvärdering baseras på tre försvarslinjer.

Riskhanteringsens tre försvarslinjer

<p>I Operativ riskhantering</p> <p>Tillämpar riskhanteringsregelverket</p> <ul style="list-style-type: none"> • Riskhanteringen har integrerats till en del av de operativa enheternas verksamhet • Riskbeslut och operativ uppföljning 	<p>Ansvar för och övervakning av riskpositionen</p>
<p>II Oberoende riskhantering</p> <p>"Administrerar" riskhanteringsregelverket</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gruppens oberoende riskhantering • Styrning av riskbeslutsprocessen och hantering av den konsoliderade riskpositionen 	<p>Ansvar för förutsättningarna och för övervakning av riskhanteringen</p>
<p>III Internrevision</p> <p>Granskar och analyserar både riskhanteringsregelverket och tillämpningen av regelverket</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gruppens internrevision • Oberoende revisionsfunktion 	<p>Ansvar för oberoende bedömning av riskhanteringen</p>

Den första försvarslinjen består av riskhanteringen i anslutning till affärsrörelsen och den övriga operativa verksamheten. Den ska övervaka riskbesluten och se till att uppföljningen av riskpositionen och riskhanteringsförmågan är tillräcklig på företagsplanet. Riskhanteringen ingår i affärsmodellerna och processerna.

Den andra försvarslinjen består av riskhanteringen och compliance, som fungerar oberoende av den operativa affärsrörelseorganisationen och som är koncentrerad till centralinstitutet. Riskhanteringen är innehavare till gruppens riskhanteringsramverk, övervakar riskbeslutsprocessen och ansvarar för gruppens konsoliderade riskposition samt uppföljningen av riskhanteringsförmågan.

Den tredje försvarslinjen är den centraliserade internrevisionen. Den granskar och analyserar såväl gruppens riskhanteringsramverk som tillämpningen av det i centralinstitutet och de övriga företagen i gruppen.

7.4.1 Riskhanteringen 2018

Centralinstitutets riskhantering har under 2018 följt upp utvecklingen av den externa regleringen och fortsatt att bereda sig på förändringarna i regleringen.

Betydande utvecklingsprojekt i riskhanteringen var bland annat förberedelser inför de förändringar i kreditprocessen som den nya exaktare definitionen på fallissemang ger upphov till samt systematisering av och ökning av täckningen hos andelsbankernas kontrollprocess för kreditrisken. Ett särskilt prioriteringsområde i utvecklingsarbetet utgjorde också hanteringen av modellrisken och förberedelser inför uppdateringen av IRB-riskmodellerna före 2021.

Riskhanteringsens bedömningsprocesser och operativa processer har vidareutvecklats för att säkerställa att riskhanteringskontrollerna automatiseras till en del av all affärsrörelse samt

att riskerna bedöms proaktivt och tillräckligt vid utvecklingen av ny affärsrörelse. Processen för utveckling och validering av riskmodellerna har stärkts och omfattningen hos de oberoende modellvalideringarna har utökats. Kapital- och likviditetsutvärderingsprocesserna samt metoderna för hantering av ränterisken i den finansiella balansräkningen har vidareutvecklats.

Dessutom förnyades riskhanteringsinstruktioner, rapportering och limitering av riskerna. Stresstesternas roll i riskanalysen har ytterligare ökats. OP Gruppen deltog också i Europeiska bankmyndighetens EBA:s stresstest.

7.5 Extern kontroll

7.5.1 Revision

OP Andelslag har en revisor som ska vara en av Centralhandelskammaren godkänd revisionsammanslutning. Revisorn granskar även det konsoliderade bokslut som avses i 9 § i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker.

Revisorn väljs av andelsstämman. Revisorns mandattid upphör vid utgången av följande ordinarie andelsstämma efter valet. Revisionskommittén vid OP Andelslags förvaltningsråd begär med cirka fem års mellanrum (senast 2018) in anbud av revisionsammanslutningar och lägger med stöd av det här för andelsstämman fram ett förslag till val av revisorer.

Revisorns arvode betalas enligt skälig räkning.

Revisorernas uppgift är att granska bokföringen, den interna kontrollen, bokslutsprinciperna, ledningens bokslutsbedömningar samt bokslutets presentationssätt och struktur hos OP Gruppen, företagen i gruppen och deras underkoncerner för att säkerställa att gruppens bokslut och boksluten för företagen i gruppen är upprättade i enlighet med de bestämmelser och föreskrifter som gäller samt att de ger andelslagets andelsägare och de övriga intressentgrupperna riktiga och tillräckliga uppgifter om gruppens finansiella ställning samt operativa resultat och kassaflöde. Dessutom ger revisorerna regelbundet övriga utlåtanden med stöd av de specialbestämmelser som gäller branschen. Förvaltningsrådets revisionskommitté bedömer årligen kvaliteten på revisorns verksamhet och sidotjänster samt revisorernas oberoende och utredningen av sidotjänsterna.

Revisorerna avger årligen till andelslagets medlemmar en revisionsberättelse, i vilken de tar ställning till innehållet i bokslutet och verksamhetsberättelsen. Revisorerna upprättar årligen till förvaltningsrådets revisionskommitté en kompletterande rapport i enlighet med EU:s revisionsförordning. I rapporten bekräftar de bland annat sitt oberoende. Dessutom upprättar de över sina observationer revisionspromemorior som ges för kännedom till OP Andelslags direktion och verkställande direktör, förvaltningsrådets revisionskommitté, riskhanteringsdirektören, internrevisionen och Finansinspektionen. Revisorerna ger vid behov också muntliga redogörelser till de organ som räknats upp ovan.

Förvaltningsrådets revisionskommitté hör revisorn då det behandlar gruppens bokslut, delårsrapporter och bokslutsprinciper. Enligt lagen är revisorerna skyldiga att underrätta Finansinspektionen om omständigheter eller beslut som äventyrar verksamheten och förutsättningarna för koncession eller som i revisionsberättelsen leder till ett annat uttalande än ett uttalande utan reservation eller till ett sådant påpekande som avses i 3 kap. 5 § 4 mom. i revisionslagen.

7.5.1.1 Revisionen 2018

Revisionssammanslutningen KPMG Oy Ab har fungerat som revisor för OP Andelslag sedan 2002 och CGR Raija-Leena Hankonen har varit huvudansvarig revisor sedan 2014. Revisorer för de företag som hör till OP Andelslagskoncernen, dvs. centralinstitutskoncernen, utgörs av revisionsammanslutningen KPMG Oy Ab och huvudansvariga revisorer är revisorer som KPMG Oy Ab utsett. Som revisor för OP Gruppens medlemsbanker fungerar utöver KPMG Oy Ab också andra revisionsammanslutningar och CGR-revisorer.

Revisionen har baserat sig på revisionsplaner som upprättats på förhand. Vad gäller lagstadgad revision var centrala omständigheter fordringar på kunder, placeringstillgångar och derivatinstrument, försäkringsskulden, kontrollmiljö och datasystem i anslutning till ekonomisk rapportering, värdering av utvecklingskostnader som ingår i immateriella tillgångar samt överföringen av det lagstadgade arbetspensionsskyddet till försäkringsbolag. Delårsrapporterna och bokslutskommunikéerna är oreviderade.

OP Andelslagskoncernen har anlitat KPMG Oy Ab:s rådgivningstjänster främst för låneprogramms comfort letter, ISAE 3402-säkringar för centraliserade tjänster, tillämpningen av de kommande IFRS-standarderna samt för skattetjänster och skatterådgivning.

Revisionsarvodena för lagstadgad revision baserar sig på årsplanen.

De arvoden som betalades till revisorerna för revisionen var 2,0 milj. € (2,1 milj. €), för uppdrag i enlighet med 1 kap. 1 § 1 mom. 2 punkten i revisionslagen 0,2 milj. € (0,3 milj. €), för skatterådgivning 0,1 milj. € (0,1 milj. €) och för övriga tjänster 0,4 milj. € (0,6 milj. €). Kostnaderna för andra tjänster än revisionstjänster som KPMG Oy Ab utfört för bolag som hör till OP Gruppen uppgick till totalt 0,3 miljoner euro och för skatterådgivning till 0,1 miljoner euro.

7.5.2 Tillsynen över sammanslutningen av andelsbanker

Sammanslutningen bildas av OP Andelslag som fungerar som centralinstitut och dess medlemskreditinstitut samt de finansiella institut och tjänsteföretag som de har bestämmande inflytande i. Centralinstitutet OP Andelslag styr sammanslutningens verksamhet och ger företagen som hör till sammanslutningen anvisningar om riskhantering, tillförlitlig förvaltning och intern kontroll för att trygga deras likviditet och kapitaltäckning. Centralinstitutet kan dessutom för medlemskreditinstitutet fastställa allmänna principer för verksamhet som är av betydelse för sammanslutningen.

Dessutom övervakar OP Andelslag medlemskreditinstitutets verksamhet i enlighet med lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker.

7.5.3 Myndighetstillsyn

OP Gruppens kreditinstitutsverksamhet övervakas av Europeiska centralbanken. De finländska värdepappersföretag och försäkringsbolag som ingår i OP Gruppen övervakas av Finansinspektionen i enlighet med lagstiftningen om finans- och försäkringsmarknaden. OP Gruppens verksamhet i Estland, Lettland och Litauen övervakas i tillämpliga delar av tillsynsmyndigheterna i respektive land.

De olika delarna av ekonomiförvaltningen som är underställda OP Gruppens ekonomidirektör upprättar de delårsrapporter och årliga bokslut för OP Gruppen och de företag som hör till gruppen som den externa redovisningen kräver samt de interna kalkyler som ledningen använder som verktyg, t.ex. upprättandet av månatliga rapporter som beskriver resultatet i affärsrörelsen. OP Gruppens Controller-funktion upprättar också resultatprognoser, analyserar den realiserade utvecklingen i relation till prognoserna samt rapporterar om avvikelser.

I det här kapitlet beskrivs i huvuddrag hur OP Gruppens interna kontroll och riskhantering fungerar för att säkerställa att de finansiella rapporter som gruppen offentliggjort ger väsentligen riktiga uppgifter om bolagets och koncernens ekonomi. Grunden för tillförlitlig ekonomisk rapportering består av uppgifter på grupplanet som sammanställs korrekt av delbokföring och uppgifter om OP Gruppens företag.

Hur OP Gruppens rörelsemål och finansiella mål uppnås följs upp med en finansiell rapportering och riskrapportering som omfattar OP Gruppen samt genom en regelbunden genomgång av dem vid den operativa ledningens och OP Andelslags direktionens sammanträden. Uppgifterna om utfallet i de finansiella rapporterna jämförs med planerna. Dessutom analyseras eventuella differenser och bedöms resultatutsikterna för det innevarande året och på längre sikt. Den månatliga resultat- och riskrapporten för ledningen upprättas varje månad enligt samma principer. Då rapporten upprättas och då den granskas säkerställs att resultatet och rapporteringen är korrekt genom att analysera resultat- och riskpositionen samt avvikelser från målen.

Den externa rapporteringen baserar sig bland annat på IFRS-standarderna, aktiebolagslagen, kreditinstitutslagen, lagen om försäkringsbolag, bokföringslagen samt Finansinspektionens standarder och föreskrifter. I bokföringen, boksluten och koncernboksluten för OP Gruppens bolag iakttas enhetliga principer. Gruppens centralinstitut OP Andelslag ansvarar för tolkning, anvisningar och rådgivning som gäller standarder, andra lagar som gäller upprättande av bokslut och myndigheternas bokföringsbestämmelser samt för upprättande och iakttagande av enhetliga bokslutsprinciper. Vid behov kan av revisorerna skaffas ett utlåtande om de principer och tolkningar som valts.

OP Andelslags direktion är det högsta beslutande organet i frågor som gäller ekonomistyrning. Direktionen ansvarar för att tillsynen av bokföringen och medelsförvaltningen är ordnad på ett ändamålsenligt sätt. Direktionen beslutar om rapportering, förfaranden samt kvalitets- och kvantitetsmätare för bedömningen av effektiviteten och resultatet i verksamheten. Direktionen behandlar och godkänner gruppens koncernbokslut och delårsrapporter.

Förvaltningsrådets revisionskommittés uppgift är att biträda förvaltningsrådet med att säkerställa att centralinstitutskoncernen och OP Gruppen har ett adekvat och fungerande system för intern kontroll som täcker hela verksamheten samt att se till att tillsynen över centralinstitutskoncernens och OP Andelslags bokföring och medelsförvaltning är ordnad på ett ändamålsenligt sätt. För att utföra sitt uppdrag bereder kommittén gruppens bokslutsprinciper och principer för kapitaltäckningsanalys för fastställande av förvaltningsrådet. Dessutom övervakar kommittén för sin del den finansiella rapporteringen

- genom att bedöma gruppens bokslut och delårsrapporter samt centralinstitutskoncernens bokslut
- genom att bedöma den årliga bolagsstyrningsrapporten

- genom att bedöma betydande eller exceptionella affärstransaktioner och ledningens bedömning av dem
- genom att följa upp bokslutsprocessen, övervaka den finansiella rapporteringsprocessen och bedöma hur korrekt och regelrätt den finansiella rapporteringen är.

Verkställande direktören ansvarar enligt lagen om andelslag för att bolagets bokföring följer lagen och att medelsförvaltningen är ordnad på ett betryggande sätt. För OP Gruppens finansiella rapportering svarar OP Andelslags funktioner Ekonomi och centralbank.

Upprättandet av de bokslutsuppgifter och delårsrapporter som offentliggörs har organiserats oberoende av affärsrörelsen. Vid rapporteringen användas i regel OP Gruppens gemensamma system. De operativa uppgifterna som gäller extern och intern revision har också koncentrerats.

8.2 Oberoende bedömning av den finansiella rapporteringen

Revisorerna ska enligt lagen bedöma hur korrekt den finansiella rapporteringen är. Revisorerna ska granska bolagets och koncernens bokföring, bokslut och förvaltning för att säkerställa att boksluten är upprättade i enlighet med gällande författningar och föreskrifter samt att de ger ägarna och de övriga intressentgrupperna en rättvisande bild av bolagets och koncernens finansiella ställning, operativa resultat och kassaflöde.

Internrevisionen ska under sina inspektioner av processer i tillämpliga delar också bedöma hur den finansiella rapporteringen fungerar och räcker till samt rapportera sina inspektioner till den operativa ledningen och förvaltningsrådets revisionskommitté.

Som en del av bedömningen av den oberoende finansiella rapporteringen kompletterar revisorerna den egentliga revisionen genom att i enlighet med den internationella standarden för bestyrkandeuppdrag ISAE 3402 granska planeringen av kontrollerna av de centraliserade funktionerna och hur de fungerar. Revisorerna rapporterar separat över den här särskilda revisionen.

8.3 Den finansiella rapporteringen 2018

OP Gruppens bokslut har upprättats enligt internationella IFRS-standarder. Vid upprättandet av bokslutet iakttas de IAS- och IFRS-standarder samt de SIC- och IFRIC-tolkningar, som gällde 31.12.2018.

OP Gruppen började 2018 tillämpa följande standarder och tolkningar:

- Standarden IFRS 9 "Finansiella instrument". Justeringarna i bokförda värden redovisades på omklassificeringsdagen 1.1.2018 bland eget kapital i den ingående balansen. OP Gruppen har inte justerat jämförelseuppgifterna för tidigare år.
- Standarden IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder. OP Gruppen övergick till att tillämpa IFRS-standarderna med en fullständigt retroaktiv metod.
- Årliga förbättringar av IFRS-standarderna 2014–2016 (tillämpas främst på räkenskapsperioder som börjar 1.1.2018 eller senare). Genom förfarandet med årliga förbättringar samlas mindre ändringar i standarderna till en enda helhet som sätts i kraft en gång per år. Följderna av ändringarna varierar från standard till standard, men de är inte betydande.
- Ändringarna i standarderna IFRS 2 och IFRIC 22 som trädde i kraft 1.1.2018. De har inte haft någon väsentlig inverkan på OP Gruppens bokslut.

9 ERSÄTTNINGAR

9.1 OP Gruppens löner och ersättningar

I OP Gruppen består ersättningarna i pengar av fasta och rörliga ersättningar. De rörliga ersättningarna omfattar ersättningar som beviljas utifrån resultat och prestationer på såväl kort som lång sikt.

En tillräckligt stor andel av ersättningarnas sammanlagda belopp ska vara fast. De rörliga ersättningarnas andel får inte överstiga 100 procent av det totala beloppet av respektive ersättningstagarens fasta ersättningar. OP Andelslags förvaltningsråd fastställer vilken balans mellan den fasta och den rörliga lönedelen som är ändamålsenlig.

OP Gruppens helhet med rörliga ersättningar bildas av det gemensamma, långfristiga ersättningssystemet för OP Gruppens andelsbanker och centralinstitutskoncernen och en personalfond som omfattar hela personalen samt kortfristiga målgruppsspecifika ersättningssystem.

I ersättningarna iaktas Europeiska unionens bestämmelser och nationell lagstiftning samt Europeiska centralbankens, Finansinspektionens och övriga tillsynsmyndigheters anvisningar. Riktlinjerna för ersättningar till OP Gruppens personal och ledning baserar sig på lag, bestämmelser och rekommendationer för finansbranschen samt på den finska koden för bolagsstyrning.

OP Gruppens ersättningspolicy är förenlig med oklanderlig och effektiv riskhantering och den lockar inte till för stor risktagning. Ersättningssystemen är förenliga med värdena, målen och affärsrörelsestrategin samt gruppens intresse på lång sikt. Ersättningarna får inte leda till situationer som kunde äventyra den allmänna tillförlitligheten hos ersättningssystemet, ägarkunders eller kunders intressen eller anseendet hos OP Gruppen eller ett företag som ingår i gruppen.

9.1.1 Beslutsfattande om ersättningar

OP Gruppens principer och riktlinjer för ersättningar behandlas av OP Andelslags förvaltningsråd samt beroende på sammanhanget av OP Gruppens ersättningskommitté, nomineringskommittén för centralinstitutskoncernens ledning samt styrelserna, som granskar hur systemen tillämpas och fungerar.

Då det gäller system för hela gruppen är beslutsfattaren förvaltningsrådet eller OP Gruppens ersättningskommitté. Som ledamot i OP Gruppens ersättningskommitté kan vara en person som hör till förvaltningsrådet och som inte står i arbets- eller tjänsteförhållande till ett företag som hör till OP Gruppen. I andelsbankerna fattas beslut om ersättningar i sista hand av bankens styrelse.

OP Andelslags förvaltningsråd godkänner principerna för gruppens ersättningar, beslutar om de långfristiga ersättningssystemen, fastställer de allmänna villkoren för gruppens ersättningssystem samt ger andelsbankerna bindande anvisningar om de kortfristiga ersättningssystemen. Förvaltningsrådet bestämmer över ledningens långfristiga ersättningssystem och beslutar om mätare, målnivåer och maximiersättningen i systemet. På motsvarande sätt fastställer förvaltningsrådet mätare, målnivåer samt maximiarvoden också för OP Gruppens personalfond. Nomineringskommittén för centralinstitutskoncernens ledning som lyder under förvaltningsrådet beslutar om ärenden som gäller ersättningar till OP Andelslags direktion.

Ersättningskommittén vid OP Gruppens förvaltningsråd följer upp och övervakar på uppdrag av förvaltningsrådet hur ersättningssystemen fungerar, hur konkurrenskraftiga ersättningarna är och hur ersättningsstrukturerna klarar av att stödja gruppens långfristiga mål. Kommittén godkänner och granskar riktlinjerna för ersättningarna i gruppen årligen.

Förvaltningsrådets ersättningskommitté samt nomineringskommittén för centralinstituts-koncernens ledning fungerar som beredande organ i ersättningsfrågor. OP Gruppens ersättningskommitté fungerar som beredande organ för ersättningsärenden som gäller ledningen i andelsbankerna.

Internrevisionen bedömer varje år hur det ersättningssystem som förvaltningsrådet fastställt iaktas.

Ersättningar i OP Gruppen

9.1.2 Förtroendevaldas ersättningar

OP Gruppens ersättningskommitté ger årligen en rekommendation till andelsbankerna om arvoden och ersättningar till de förtroendevalda. Framställan omfattar en rekommendation till månadsarvoden och mötesarvoden för ordförandena och ledamöterna i andelsbankernas förvaltningsråd och styrelser.

OP Andelslags förvaltningsrådsledamöters arvoden och övriga förmåner bestäms av andelsstämman.

Andelsstämman har fastställt följande månadsarvoden för OP Andelslags förvaltningsråds ordförande, vice ordförande och ledamöter för 2018: ordförande 10 000 euro, vice ordförande 4 000 euro och ledamöter 400 euro. Till ordförande för en kommitté eller ett utskott som inte leds av förvaltningsrådets ordförande betalas i månadsarvode 2 000 euro. Dessutom betalas alla förvaltningsrådsledamöter 600 euro per sammanträde i mötesarvode. Arvodena till förtroendevalda betalas ut i pengar.

Förvaltningsrådets ordförande, vice ordförande och ledamöter är försäkrade i pensionskassan OP-Eläkekassa med en sådan frivillig pensionsförsäkring som avses i lagen om pension för arbetstagare (395/2006).

Ersättningar till OP Andelslags förvaltningsråds ordförande och ledamöter 2018:

	Förvaltningsrådets ordförande	Vice ordförande och övriga förvaltnings- rådsledamöter	Totalt
Regelbundet månadsarvode	120 000	276 900	396 900
Mötesarvode	18 600	237 546	256 146

Principerna för chefdirektörens lön, arvoden och övriga förmåner

Lönen, arvoden och övriga förmåner för OP Gruppens chefdirektör bestäms – liksom för övriga direktionsledamöter och revisionsdirektören – av OP Andelslags förvaltningsråds nomineringskommitté för centralinstitutskoncernens ledning. Villkoren för chefdirektörens tjänsteförhållande har fastställts i ett skriftligt direktörsavtal som förvaltningsrådet har godkänt.

Chefdirektörens ersättningar består av tre delar: 1) grundlön (penninglön och naturaförmåner, på basis av hur krävande uppgifterna är och personens kompetens), 2) ersättningar på kort sikt (resultatlöner, på basis av hur målen i årsplanen uppfylls) och 3) ersättningar på lång sikt (OP Gruppens gemensamma aktiebonussystem för ledningen, på basis av hur gruppens gemensamma strategiska mål uppfylls). Chefdirektör Timo Ritakallios pensionsålder är 65 år. Pensionsförmånerna bestäms i enlighet med pensionslagarna och OP Gruppens egna pensionssystem. Chefdirektören omfattas av ett tilläggs pensionsskydd från pensionsstiftelsen OP-Eläkesätiö. Den intjänade pensionen hos stiftelsen kan betalas ut också före pensionsåldern enligt stadgarna som s.k. fribrevspension, om anställningen hos OP Gruppen upphör.

Uppsägningstiden i chefdirektörens anställningsförhållande är sex månader. Då anställningen upphör i fall som separat bestäms i direktörsavtalet betalas utöver lön för uppsägningstiden en summa som motsvarar penninglönen för högst 12 månader.

9.1.3 Principerna för ersättningar till OP Andelslags direktion

Lönen, arvoden och övriga förmåner för OP Andelslags direktionsledamöter, chefdirektörens övriga direkta medarbetare, revisionsdirektören samt direktören för Compliance bestäms av OP Andelslags förvaltningsråds nomineringskommitté för centralinstitutskoncernens ledning. Villkoren för varje ovan nämnda tjänsteförhållande har fastställts i ett skriftligt direktörsavtal som förvaltningsrådet har godkänt.

Ersättningarna till OP Andelslags direktions ledamöter och revisionsdirektör består av tre delar: 1) grundlön (penninglön och naturaförmåner, på basis av hur krävande uppgifterna är och personens kompetens), 2) ersättningar på kort sikt (resultatlöner, på basis av hur målen i årsplanen uppfylls) och 3) ersättningar på lång sikt (OP Gruppens gemensamma aktiebonussystem för ledningen, på basis av hur gruppens gemensamma strategiska mål uppfylls).

Pensionsåldern för de direktionsledamöter som börjat före 2018 och revisionsdirektören är 63 år. Pensionsåldern för de direktionsledamöter som börjat 2018 motsvarar den lägsta pensionsåldern enligt ArPL. Pensionsförmånerna bestäms i enlighet med pensionslagarna och OP Gruppens egna pensionssystem.

Direktionsledamöternas tilläggs pensionsskydd är ordnat hos pensionsstiftelsen OP-Eläkesätiö och med OP-Livförsäkrings tilläggs pensionsförsäkring.

En uppsägningstid för direktionsledamöterna och revisionsdirektören som arbetsgivaren tillämpar är 6 månader. Då anställningen upphör i fall som separat bestäms i direktörsavtal betalas till direktionens ledamöter utöver lön för uppsägningstid en summa som motsvarar penninglönen för högst 6 månader.

9.1.4 OP Gruppens kortfristiga ersättningssystem

Målet med de kortfristiga ersättningarna är att styra, engagera och sporra personalen till att uppnå företagets årliga mål och till goda resultat, att säkerställa att de mål som härletts ur strategin uppnås samt att belöna för att krävande mål uppnås och överträffas. I det kortfristiga ersättningssystemet varierar intjäningsperioderna mellan 1 till 12 månader.

De kortfristiga ersättningssystemen baserar sig på mätare som härletts ur de årliga målen. Mätarna kan vara fastställda på grupp-, företags-, avdelnings- eller personplanet. Kortfristiga ersättningar uppkommer då de mätare som fastställts nås eller överträffas. Utöver personliga prestationer är ett kriterium för betalningen av ersättningar att randvillkoren för ersättningar på grupplanet och/eller företagsplanet uppfylls.

Andelsbankerna som ingår i OP Gruppen bestämmer för sin del målen och mätarna för de kortfristiga ersättningarna utifrån anvisningarna från OP Andelslags förvaltningsråd. OP Andelslags direktion bestämmer om ersättningarna för centralinstitutskoncernens del och styrelserna för de företag som ingår i centralinstitutskoncernen fastställer huruvida företaget hör till centralinstitutskoncernens ersättningssystem eller inte.

Andelsbankernas kortfristiga ersättningar baserar sig på gemensamma mål på bankplanet och personliga mål. I mätarna betonas starkt bl.a. kundupplevelsen, försäljningen samt de mål för tillväxt och digitalisering som härletts ur strategin.

Ett randvillkor på grupplanet för att ersättning betalas ut är att gruppens CET1-kapitaltäckning vid utbetalningstidpunkten överstiger den CET1-buffert som ECB fastställt med +3%. I centralinstitutets ersättningssystem påverkas det slutliga beloppet av den intjänade ersättningen på basis av resultatkortets mätare dessutom av OP Gruppens resultat före skatt, OP Gruppens operativa kostnader samt kundupplevelsen. Ersättning betalas inte om en persons anställning har upphört före utbetalningen av ersättningen. Ett villkor för att ersättningar på kort sikt ska betalas ut i andelsbankerna är att bankens kundrörelse visar vinst.

Ersättningarna enligt det kortfristiga ersättningssystemet betalas i regel i pengar. I fråga om personer med inverkan på OP Gruppens riskposition iakttas lagstiftningens krav på uppskov med utbetalningen av ersättningar och betalning delvis med andra instrument än pengar då de rörliga ersättningarna överstiger ett bestämt värde.

I varje organisation kan det beslutsorgan som ansvarar för ersättningssystemet enligt egen prövning ändra villkoren för det kortfristiga ersättningssystemet, upphäva det under ett år eller skjuta upp utbetalningen av ersättningar, om förändringar i omständigheterna leder till att tillämpningen av systemet leder till ett resultat som är oskäligt för organisationen. En andelsbank eller centralinstitutskoncernen kan låta bli att betala ersättningar helt eller delvis, om organisationens finansiella ställning inte ger utrymme för ersättningarna.

En ersättning som intjänats enligt en persons resultatkort reduceras innan ersättningen betalas ut, om de interna anvisningar eller bestämmelser som ska iakttas i gruppen eller uppdraget inte har beaktats och riskhanteringsmoment har aktiverats. Organisationens kan också helt eller delvis återindriva ersättningar som det betalt ut, om en person har gjort sig skyldig till missbruk, uppsåtligt äventyrat företagets framtid eller brutit mot lagen.

9.1.5 OP Gruppens långfristiga ersättningssystem för ledningen

Det långfristiga ersättningssystemet för ledningen består av treåriga intjäningsperioder och det omfattar cirka 320 personer i OP Gruppen.

Intjäningsperioden 2014–2016

De primära målmätarna för intjäningsperioden 2014–2016 var ökningen i antalet koncentreringskunder, OP Gruppens resultat före skatt och gruppens kärnprimärkapital (CET1). Dessutom beaktar systemet lönsamheten (avkastningen på ekonomiskt kapital) och kapitaltäckningen enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat (s.k. kapitaltäckning enligt konglomeratlagen). Ersättningar betalas inte, om gruppens kapitaltäckning enligt konglomeratlagen vid betalningstidpunkten är mindre än minimum 130 procent för ersättningar.

Under intjäningsperioden 2014–2016 var det möjligt att årligen intjäna en ersättning som motsvarade en regelbunden förskottsinnehållspliktig lön för 2–8 månader. Ersättningen betalas ut i pengar i tre poster 2018–2020. Om mottagaren hör till en riskposition och det totala beloppet av en rörlig ersättning överskrider den nivå som fastställts i bestämmelserna, betalas ersättningen ut i fyra poster 2018–2021 (till direktionsledamöter och revisionsdirektören i sex poster 2018–2023) delvis bunden till värdet av en debentur som emitterats av OP Företagsbanken.

Till utbetalningen av ersättningen ansluter sig villkor som gäller anställningstiden samt säkringsförbud och väntetid.

Intjäningsperioden 2017–2019

Målen för systemet 2017–2019 motsvarar den strategi som gäller och de baserar sig på OP Gruppens resultat före skatt, kundupplevelsen och digital kommunikation. Ersättning betalas inte om gruppens CET1-kapitaltäckning är mindre än den CET1-buffert på 3 % som ECB fastställt.

Under intjäningsperioden 2017–2019 är det möjligt att årligen intjäna en ersättning som motsvarade en regelbunden förskottsinnehållspliktig lön för 1–8 månader. Ersättningen betalas ut i pengar i fyra poster 2020–2023. Om mottagaren hör till en riskposition och det totala beloppet av en rörlig ersättning överskrider den nivå som fastställts i bestämmelserna, betalas ersättningen ut i fyra poster 2020–2023 (till direktionsledamöter och revisionsdirektören i sex poster 2020–2025) delvis bunden till värdet av en debentur som emitterats av OP Företagsbanken.

Till utbetalningen av ersättningen ansluter sig villkor som gäller anställningstiden samt säkringsförbud och väntetid.

9.1.6 OP Gruppens långfristiga ersättningar för personalen

Personalens långfristiga ersättningar sker via OP Gruppens personalfond. Medlemskapet i personalfonden baserar sig på anställningsförhållandet. Alla personer som har ett anställningsförhållande ordinarie eller på viss tid hos ett företag i OP Gruppen som hör till personalfonden, är medlemmar i fonden (med undantag av dem som omfattas av ledningens långfristiga ersättningar).

Grunden för den långfristiga ersättningen till personalen utgörs av uppnåendet av OP Gruppens gemensamma strategiska mål. Målen och målmätarna på grupplanen för personalfonden är desamma som målen för ledningens långfristiga system som gäller vid

respektive tid. Styrelsen för de företag som hör till OP Gruppens personalfond fattar varje år beslut om den vinstpremie som överförs till personalfonden.

9.1.7 Ersättningar till personer med inverkan på OP Gruppens riskposition

Den information som enligt tillsynsförordningen krävs om ersättningar till personer med inverkan på OP Gruppens riskposition offentliggörs årligen på OP:s nätsidor.

9.2 Direktionens löner och naturaförmåner 2018

År 2018 utbetalades till OP Gruppens chefdirektör Timo Ritakallio 613 791 euro i lön och 21 750 euro i naturaförmåner. Till OP Gruppens föregående chefdirektör Reijo Karhinen utbetalades 2018 i lön 203 243 euro och i naturaförmåner 1 525 euro samt 125 050 euro i kortfristiga ersättningar som tjänats in för 2017, dvs. totalt 329 818 euro. Långfristiga uppskjutna ersättningar för åren 2014–2016 betalades 2018 för 180 931 euro.

Lönerna till övriga ledamöter i direktionen samt för revisionsdirektören var 2 930 411 euro och naturaförmånerna 117 735 euro. Kortfristiga och långfristiga ersättningar som tjänats in för åren 2014–2017 betalades för 885 743 euro. Sammanlagt betalades 3 933 889 euro i löner och arvoden till övriga ledamöter i direktionen samt till revisionsdirektören.

I lönerna och ersättningarna ingår den andel av resultatlönerna för 2017 som betalats ut 2018 samt den andel av ersättningarna från det långfristiga ersättningsystemet för ledningen som tjänats in för åren 2014–2016 och som betalats ut 2018. Från de kortfristiga resultatlöner som chefdirektören och direktionsledamöterna tjänat in för 2017 har inga poster skjutits upp för senare utbetalning. Uppskovsförfarandet baserar sig på ett förfarande enligt kreditinstitutslagen (610/2014), som beskrivs i not 50 om rörliga ersättningar i OP Gruppens IFRS-bokslut för 2018.

Chefdirektör Timo Ritakallios pensionsålder är 65 år. Pensionsåldern för de direktionsledamöter som börjat före 2018 och för revisionsdirektören är 63 år och för de direktionsledamöter som börjat 2018 är den alltid åldern för ålderspension enligt ArPL. Pensionsförmånerna bestäms i enlighet med pensionslagarna och OP Gruppens egna pensionssystem. Direktionsledamöternas och revisionsdirektörens tilläggspensionskydd är ordnat hos pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätiö och med OP-Livförsäkrings tilläggspensionsförsäkring.

Premierna för tilläggspensionsförsäkringen var 1 748 486 euro 2018. På grund av ändringar i tilläggspensionssystemet för direktionen betalades en del av kostnaderna för 2017 först 2018.

Chefdirektören omfattas av ett tilläggspensionskydd från pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätiö. Den intjänade pensionen hos stiftelsen kan betalas ut också före pensionsåldern enligt stadgarna som s.k. fribrevspension, om anställningen hos OP Gruppen upphör. Chefdirektör Reijo Karhinen gick i enlighet med sitt direktörsavtal i pension i januari 2018 då han fyllt 63 år. OP-Eläkesäätiö har 2018 för ökningen i tilläggspensionsåtagandet för Karhinen tagit ut en engångspremie på totalt 534 539 euro.

Kostnaderna för tilläggspensionerna har offentliggjorts bland de uppgifter som EBA årligen samlar in om ersättningar i enlighet med Europaparlamentets och rådets tillsynsförordning 575/2013 och kapitaltäckningsdirektiv 2013/36.

Den uppsägningstid som arbetsgivaren tillämpar för både chefdirektören och övriga direktionsledamöter samt för revisionsdirektören är 6 månader. Då anställningen upphör i fall som separat bestäms i direktörsavtal betalas till chefdirektören utöver lön för uppsägningstid en summa som motsvarar penninglönen för högst 12 månader och till övriga

direktionsledamöter samt till revisionsdirektören en summa som motsvarar penninglönen för högst 6 månader.

	Regelbunden penninglön	Naturaförmåner	Intjänad kortfristig resultatlön för 2017 som betalats 2018	2018 utbetalda löner, ersättningar och naturaförmåner totalt	Del av de långfristiga ersättningarna för 2014–2016 som betalats 2018 (*)	2018 utbetalda löner, ersättningar och naturaförmåner samt utbetald uppskjuten resultatlön och långfristiga ersättningar totalt
Timo Ritakallio (1.3–31.12.2018)	613 791	21 750	-	635 541	-	635 541
Tony Vepsäläinen	617 988	13 020	91 768	722 776	100 120	822 296
Vesa Aho (1.11–31.12.2018)	55 960	40	-	56 000	-	56 000
Katja Keitaanniemi (6.8–31.12.2018)	160 598	97	-	160 695	-	160 695
Olli Lehtilä	333 571	35 815	37 700	407 086	56 209	463 296
Juho Malmberg (11.6–31.12.2018)	167 530	140	-	167 670	-	167 670
Harri Nummela	373 796	11 400	35 530	420 726	69 110	489 836
Tiia Tuovinen (11.6–31.12.2018)	124 265	6 405	-	130 670	-	130 670
Leena Kallasvuori	190 638	11 340	28 662	230 640	29 827	260 467
Reijo Karhinen (1.1–31.1.2018)	203 243	1 525	125 050	329 818	180 931	510 749
Jouko Pölönen (1.1–30.4.2018)	185 604	3 920	48 832	238 356	-	238 356
Karri Alameri (1.1–10.6.2018)	127 728	4 572	56 496	188 796	25 409	214 205
Jari Himanen (1.1–6.5.2018)	97 938	7 556	52 440	157 934	33 479	191 413
Harri Luhtala (1.1–31.10.2018)	217 957	10 950	32 493	261 400	45 234	306 634
Erik Palmén (1.1–10.6.2018)	104 018	-	40 916	144 934	32 042	176 976
Carina Geber-Teir (1.1–10.6.2018)	89 085	6 090	38 845	134 020	-	134 020
Outi Taivainen (1.1–10.6.2018)	83 735	6 390	30 631	120 756	-	120 756

*) Innehåller den 2018 utbetalda andelen av de långfristiga ersättningarna för 2014–2016. Utbetalningen av de uppskjutna posterna förutsätter ett separat beslut.

De företag i OP Gruppen som tillhandahåller placeringstjänster, såsom medlemskreditinstituten har insider- och handelsanvisningar som en del av OP Gruppens insideranvisningar. Anvisningarna innehåller bestämmelser om insiderinformation, förbudet mot missbruk och röjande av insiderinformation, offentliggörande av insiderinformation, offentliga insiderregister, icke offentliga insiderförteckningar, förteckningar över personer i ledande ställning samt anmälan och offentliggörande av affärstransaktioner, handelsbegränsningar som gäller insiders och insiderövervakningen. Dessutom behandlar anvisningarna begränsningar som gäller relevanta personer och uppläggnings av övervakningen av hur begränsningarna efterlevs.

Dessutom har OP Företagsbanken Abp och OP-Bostadslånebanken Abp som är OP Gruppens värdepappersemittenter separata insider- och handelsanvisningar om rollen som emittenter. De här företagen har insiderförteckningar över personer i ledande ställning hos

emittent av finansiella instrument. Personer som regelbundet anses ha tillgång till all insiderinformation om värdepapper som OP Företagsbanken Abp satt i omlopp hör dessutom till OP Företagsbanken Abp:s bestående icke-offentliga företagsspecifika insiderregister.

Insider- och handelsanvisningarna baserar sig på lagstiftningen om värdepappersmarknaden såsom Marknadsmissbruksförordningen, Finansinspektionens bestämmelser och insideranvisningarna för företagen på Nasdaq Helsingforsbörsen.

Syftet med anvisningarna är att främja förtroendet för OP Gruppens, OP Företagsbanken Abp:s och OP-Bostadslånebanken Abp:s verksamhet bland aktörerna på värdepappersmarknaden.

OP Juridiska tjänster för offentliga insiderregister, register över relevanta personer för de företag som ingår i OP Gruppen samt en företagsvis bestående insiderförteckning och förteckning över personer i ledande ställning för OP Företagsbanken Abp och OP-Bostadslånebanken Abp som är OP Gruppens värdepappersemittenter. Insiderregistren förs via Euroclear Finland Ab:s SIRE-system och OP Gruppens SIPI-system.

De bolag som ingår i OP Gruppen för vid behov själva projektspecifika insiderregister.

I sin egenskap av kreditinstitut deltar OP Gruppens medlemsbanker också i kundernas värdepappersaffärer och andra arrangemang som gäller värdepapper. Medlemsbankerna samt personer i ledande ställning och tjänstemän vid dem kan också i samband med finansieringsarrangemangen eller som en del av bankens övriga sedvanliga verksamhet få insiderinformation som gäller kundföretagen. Bland annat av den här anledningen omfattas medlemsbankerna samt personer i ledande ställning och tjänstemän vid dem av insiderbestämmelserna i lagen.

Utbildning i insiderfrågor hålls regelbundet. Utbildning ges speciellt då insideranvisningarna ändras.

10.1 Insiderregistrens och insiderförteckningarnas offentlighet och tillgänglighet

Var och en har rätt att ta del av det offentliga insiderregistret och mot kostnadsersättningar få utdrag och kopior ur registret. Fysiska personers personbeteckningar och adresser samt namnet på andra fysiska personer än insiders namn är dock inte offentliga. Information i andra än offentliga insiderregister såsom register över relevanta personer, bestående insiderförteckningar eller projektspecifika insiderförteckningar är inte offentliga. Utdrag och kopior ur det offentliga insiderregistret kan beställas från OP Juridiska tjänster/enheten Kapitalförvaltningsjuridik för privatkunder och sme-företag. En specificerad begäran om lämnande av upplysningar ska sändas skriftligt till adressen:

OP Juridiska tjänster
Kapitalförvaltningsjuridik för privatkunder och sme-företag
PB 1068
00013 OP

11 INFORMATIONSGIVNINGSPOLICY

OP Andelslags dotterbolag OP Företagsbanken Abp och OP-Bostadslånebanken Abp svarar för OP Gruppens upplåning på penning- och kapitalmarknaden. De värdepapper som företag som hör till OP Gruppen satt i omlopp noteras utöver eller i stället för på Nasdaq Helsingfors på Euronext Dublin, London Stock Exchange, SIX Swiss Exchange eller någon annan fondbörs. OP Företagsbanken har också emitterat onoterade obligationslån och/eller bankcertifikat på marknaden i Finland, England och Japan.

OP Gruppen, OP Företagsbanken och OPB iakttar i sin informationsgivningspolicy lagstiftning, föreskrifter och andra bindande bestämmelser samt Nasdaq Helsingfors och tillämpliga delar av andra börsers regler samt Finansinspektionens och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens (ESMA) föreskrifter och anvisningar. Utöver det som nämnts ovan beaktas i OP Gruppens kommunikation anvisningarna om bolagsstyrning (Corporate Governance) och gruppens Principer för god affärsed (Code of Business Ethics).

Informationsgivningspolicyn (disclosure policy) som OP Andelslags direktion godkänt 8.5.2018 och OP Företagsbankens och OPB:s styrelser 1.8.2018 tillämpas på principerna och metoderna för informationsgivningen hos emittenterna av obligationer (OP Företagsbanken och OPB) samt OP Gruppen.

OP Andelslags uppgift är att se till att också information som omfattas av OP Företagsbankens och OPB:s lagstadgade informationsskyldighet offentliggörs, sprids och hålls tillgänglig. Dotterbolagen rapporterar och offentliggör separat egna delårsrapporter, verksamhetsberättelser och bokslut. OP Andelslag informerar om andra omständigheter som omfattas av informationsskyldigheten för dotterbolagens räkning och i deras namn. I praktiken ges meddelandena i sådana fall ut i OP Gruppens och emittentens namn. Informationsgivningen avgörs i fråga om värdepapper som satts i omlopp av OP Företagsbanken och OPB separat för respektive emittent. Respektive emittent har ansvaret för att emittentens informationskyldighet uppfylls.

I informationsgivningspolicyn beskrivs de centrala principerna och verksamhetssätten enligt vilka OP Gruppen och emittenterna kommunicerar med marknadsparter och andra intressentgrupper på kapitalmarknaden. I policyn beskrivs dessutom hur information som omfattas av den lagstadgade informationsskyldigheten ska offentliggöras, spridas och hållas tillgänglig. OP Gruppen utvärderar minst en gång per år hur konsekvent, fungerande och tillräcklig gruppens informationsgivningspolicy är.

Syftet med OP Gruppens kommunikation är att främja gruppens affärsrörelse genom att förmedla korrekt information om gruppens mål och verksamhet till samtliga intressentgrupper. Syftet med den externa och interna kommunikationen är att stöda gruppens strategiska och affärsmässiga mål, att bygga upp och upprätthålla en stark och ansvarsfull företagsprofil och att främja samarbetet inom gruppen. Både den externa och den interna kommunikationen baseras på fakta och ger en riktig bild av de omständigheter den gäller.

Informationsgivningspolicyn har offentliggjorts på internetsidorna www.op.fi > OP Gruppen > Medier > Kommunikations- och informationsgivningspolicy. Adressen till OP Gruppens internetsidor är www.op.fi.

Företagsansvaret är en fast del av OP Gruppens affärsrörelse och en del av gruppens strategi. OP Andelslags direktion fattar besluten om riktlinjerna för gruppens företagsansvar och godkänner gruppens samhällsansvarsprogram. I den högsta ledningen ansvarar direktören för kommunikation och samhällsrelationer för företagsansvaret. Vid sammansättningen av direktionen och i ledamöternas kompetenskrav beaktas att direktionen har tillräcklig företagsansvarskompetens. Bedömningen sker på basis av utfallet av samhällsansvarsprogrammets mål, som granskas regelbundet i enlighet med direktionens årsrytm.

Företagsansvarsarbetet styrs av de riktlinjer för företagsansvar som centralinstitutets direktion fastställt. I praktiken ligger ansvaret för det praktiska företagsansvarsarbetet hos styrelserna och ledningsgrupperna för gruppens företag, som genomför företagsansvaret enligt egna beslutsprocesser. Kommunikation och samhällsrelationer stöder gruppens företag och funktioner med att genomföra samhällsansvarsprogrammet och med dialogen med

intressentgrupperna och för vid behov intressentgruppernas bekymmer till direktionen för kännedom.

OP Gruppen följer de Principer för god affärssed (Code of Business Ethics) som fastställts av OP Andelslags förvaltningsråd. OP Gruppen respekterar och tillämpar internationella principer för ekonomiskt och socialt ansvar som för miljöansvar. Gruppen har förbundit sig till att främja principerna i FN:s Global Compact-initiativ. OP Kapitalförvaltning har undertecknat FN:s principer för ansvarsfull placering. OP Gruppen rapporterar sitt företagsansvar regelbundet med beaktande av Global Reporting Initiative (GRI)-riktlinjerna.

13

UPPDATERING AV PRINCIPERNA OM BOLAGSSTYRNING

Ett avsnitt om OP Gruppens administration finns på internetsidan op.fi, och det uppdateras regelbundet: www.op.fi > OP Gruppen > Info om gruppen > Administration.